

BLUE PRINT

MELAKA MAJU NEGERIKU SAYANG
NEGERI BANDAR TEKNOLOGI HIJAU
2011 - 2020

KERAJAAN NEGERI MELAKA

BLUE PRINT

Melaka Maju Negeriku Sayang

Negeri Bandar Teknologi
HIJAU

2011
|
2020

1

UNIT PERANCANG EKONOMI NEGERI
JABATAN KETUA MENTERI MELAKA

Printed on Recycled Paper

RECYCLED PAPER IS AN ENVIRONMENTAL PAPER WITH RECYCLED FIBERS
" A traditional approach to ecology "

- * MANUFACTURED WITH POST CONSUMER WASTE (75% FOR COLOURED AND WHITE, 50% FOR BRIGHT WHITE) COMBINED WITH FSC CERTIFIED FIBRES;
- * MANUFACTURED WITH 100% GREEN ENERGY, ENERGY RENEWABLE SOURCES;
- * ALL RAW MATERIALS ARE SOURCED FROM CONTROLLED AND CERTIFIED SOURCES;
- * PART OF THE SHIRO RANGE - A COMPLETE ECOLOGICAL OFFER FROM FAVINI.

2

100% Green Energy

The product has been produced with electricity generated from renewable sources
Green Energy helps to reduce CO2 emissions

This electricity comes from the following sources:

- * wind power
- * solar
- * hydro-electric
- * bio gas

Favini and Recycled Paper have been awarded the following certificates:

Melaka Maju Negeriku Sayang
Negeri Bandar Teknologi Hijau
2011 - 2020

Pendahuluan YAB Perdana Menteri Malaysia	5
Perutusan YAB Ketua Menteri Melaka	7
Alu-aluan YB Menteri KPKT	8
Alu-aluan YB Menteri KeTTHA	9
Ringkasan Eksekutif	11
BAB 1: Dasar Pembangunan Mampan Negara	13
BAB 2: Pencapaian Sosioekonomi Negeri Melaka (2000-2010)	17
BAB 3: Misi Melaka Maju Negeriku Sayang Negeri Bandar Teknologi Hijau 2020	21
BAB 4: Alam Sekitar	29
BAB 5: Demografi	39
BAB 6: Ekonomi Bandar	41
BAB 7: Kemudahan Masyarakat dan Rekreasi	45
BAB 8: Pengangkutan dan Aksesibiliti	49
BAB 9: Pengurusan dan Kewangan	53
BAB 10: Sosiologi dan Impak Sosial	57
BAB 11: Utiliti dan Infrastruktur	65
BAB 12: Pelan Tindakan Melaka Maju Negeriku Sayang Negeri Bandar Teknologi Hijau	77

Melaka Maju Negeriku Sayang
Negeri Bandar Teknologi Hijau
2011 - 2020

BAB 13: Pembangunan Kawasan Khas Teknologi Hijau	81
BAB 14: Rangka Kerja Pelaksanaan	91
BAB 15: Kesimpulan	93
APENDIKS	95
INDIKATOR	98
CATATAN	111

PENDAHULUAN

Bismillahirrahmanirrahim

Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh dan salam 1Malaysia.

Kerajaan telah menetapkan matlamat utama untuk menjadikan Malaysia sebuah negara maju yang berpendapatan tinggi dengan ciri keterangkuman dan kebolehmampuan menjelang tahun 2020.

Dalam ekonomi berpendapatan tinggi rakyat boleh menjangkakan manfaat seperti pilihan dan kuasa beli yang tinggi, kualiti hidup yang lebih baik dan peluang meningkatkan mobiliti.

Semua rakyat akan berasa terangkum berikutan hidup dan bekerja dalam persekitaran yang selamat, akses kepada maklumat yang sama rata dan mudah serta setiap bahagian di negara ini adalah sama pentingnya.

Pendekatan tersebut akan memberi rakyat keyakinan terhadap Kerajaan, persekitaran yang lebih baik, pertumbuhan mampan serta pengurusan dan pemuliharaan sumber yang mantap.

Sokongan rakyat untuk bersama-sama menggerakkan perubahan ini memerlukan penglibatan daripada semua pihak, terutamanya di peringkat negeri. Justru, setiap negeri hendaklah mengenalpasti peranan masing-masing dalam memenuhi formula yang telah ditetapkan di peringkat nasional ini.

Oleh itu, langkah Kerajaan Negeri Melaka menyediakan *Blueprint* Melaka Maju Negeriku Sayang, Negeri Bandar Teknologi Hijau ini sangatlah disokong dan dialu-alukan sebagai langkah penting ke arah mencapai wawasan negara.

Ketiga-tiga komponen yang dipilih iaitu negeri maju, negeri bandar dan negeri teknologi hijau sememangnya merupakan kekuatan dan kelebihan sedia ada yang telah dimiliki oleh Negeri Melaka.

Ia juga selari dengan matlamat Negara terutamanya pendekatan mampan menerusi penggunaan dan amalan hijau yang selaras dengan hasrat untuk mengurangkan intensiti karbon menjelang tahun 2020.

Saya juga berharap semua pihak akan berganding tenaga dan usaha untuk merealisasikan hasrat negara dengan melakukan transformasi yang diperlukan, demi masa hadapan generasi kita.

Sekian.

1 Malaysia “Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan”

DATU' SRI MOHD NAJIB BIN TUN ABDUL RAZAK

Perdana Menteri Malaysia

**DATU' SRI
MOHD NAJIB BIN TUN ABDUL RAZAK**

20 October 2010

To the Citizens of Melaka

Measuring the development of a society - considering whether life is getting better – is one of the most important tasks any statistician can take on.

A key attribute of a developed nation is that decisions are taken on the basis of evidence. Unfortunately, even in the most developed of nations, this is not always the case. So you should be rightly proud that on today, World Statistics Day, you have ensured that hard evidence played such a part in your deliberations.

Congratulations to all who worked so hard to achieve these benchmarks. To those who called for the indicators to be compiled. To those who produced them. And to those who have used them to debate whether – and how – Melaka has developed by benchmarking the indicators against the OECD Member States.

Development is a process, not a point in time. I hope that Melaka will continue to develop in ways that bring sustainable and equitable wellbeing for you all, for your children and for your grandchildren. And I hope you will continue to ensure that statistics play such a key role in public debate and decision-making.

You have my very best wishes for your future.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jon Hall".

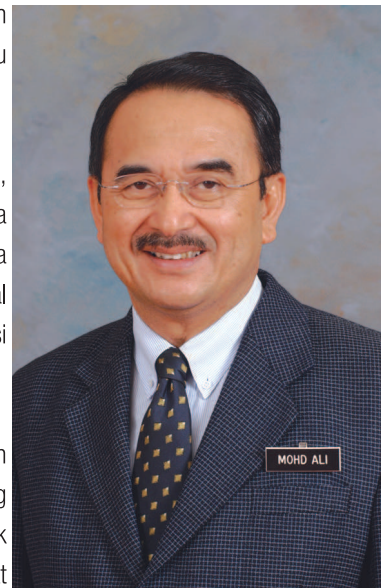
Jon Hall

Alhamdulillah bersyukur kita ke hadrat Allah S.W.T. kerana dengan rahmat dan keizininannya jua maka usaha ini telah diberkati dengan terbitnya “Blue Print” Melaka Maju Negeriku Sayang Negeri Bandar Teknologi Hijau 2020”.

Selaras dengan pengisytiharan Melaka sebagai negeri maju pada 20 Oktober 2010, dokumen ini mengandungi hala tuju serta sasaran yang perlu dicapai oleh Negeri Melaka dalam tempoh 10 tahun sehingga 2020. Ia akan dijadikan panduan asas oleh semua pihak dalam melaksanakan pembangunan yang ingin dikecapi baik dari aspek sosial mahupun ekonomi, berteraskan falsafah pembangunan mampan dan lestari, menerusi penggunaan teknologi hijau.

Matlamat Kerajaan Negeri memilih konsep “Negeri Bandar Teknologi Hijau” haruslah difahami oleh setiap rakyat Negeri Melaka, kerana di dalamnya tersirat pesanan yang amat penting kepada generasi masa kini, iaitu “Kita hanya meminjam negeri ini dari anak dan cucu kita.” Bumi ini tidak ada penguanya. Melaka hanya satu. Ekosistem yang sihat merupakan penentu kepada kesejahteraan fizikal dan ekonomi negara.

**DATUK SERI
HJ. MOHD ALI RUSTAM**

Sebagai Kerajaan yang bertanggungjawab dan memandang jauh ke hadapan, agenda pembangunan mampan akan dijadikan komitmen yang utuh demi memastikan kesinambungan dan kelangsungan hidup rakyat Melaka di masa hadapan.

Akhir kata, saya mengambil peluang ini untuk mengucapkan ribuan terima kasih kepada Kerajaan Persekutuan khususnya Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Institut Perancang Malaysia, Jabatan Perancang Bandar dan Desa, Malaysia Green Technology Corporation, Unit Perancang Ekonomi Negeri Melaka, para pegawai kerajaan, pihak swasta dan semua pihak yang telah terlibat dalam penyediaan dokumen ini.

Salam hormat,

DATUK SERI HJ. MOHD ALI RUSTAM

Ketua Menteri Melaka

KATA-KATA ALUAN

Usaha Kerajaan Negeri Melaka dalam merangka dan menerbitkan “*Blue Print*” Melaka Maju ini merupakan salah satu inisiatif yang amat baik dan terpuji. Ini kerana melalui penerbitan ini, semua pihak yang berkepentingan terutamanya rakyat Negeri Melaka memperoleh gambaran mengenai masa depan Negeri Melaka dan seterusnya bersama-sama dengan Kerajaan untuk mencapai matlamat yang telah ditetapkan.

Melaka yang telah diisytiharkan sebagai Negeri Maju pada 20 Oktober 2010, merupakan satu-satu negeri yang mana kesemua Pihak Berkuasa Tempatnya adalah berstatus Majlis Perbandaran. Ini jelas menunjukkan bahawa komitmen Kerajaan Negeri untuk memastikan seluruh pelosok rakyatnya menikmati hasil pembangunan adalah amat tinggi. Komitmen inilah yang membolehkan Negeri Melaka sentiasa maju di hadapan.

Usaha murni Kerajaan Negeri Melaka dalam menggaris dan menerbitkan sasaran serta matlamat yang ditetapkan sepatutnya dapat dicontohi oleh Pihak Berkuasa Negeri dalam usaha perancangan pembangunan. Langkah ini dilihat akan membolehkan penduduk negeri Melaka menikmati kualiti hidup yang lebih baik dan selesa.

Akhir kata, semoga penerbitan pelan induk ini akan menjadi bahan rujukan yang penting dalam menilai kemajuan Negeri Melaka. Adalah menjadi harapan saya agar Negeri Melaka akan kekal maju dan berkembang dengan lebih mapan lagi.

DATO' WIRA CHOR CHEE HEUNG

DATO' WIRA CHOR CHEE HEUNG

Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan

KATA-KATA ALUAN

Dalam menghadapi cabaran perubahan iklim dunia, Kerajaan telah mengambil pelbagai langkah utama termasuklah mengenalpasti dan menetapkan teknologi hijau sebagai pemacu pembangunan ekonomi masa hadapan.

Dasar Teknologi Hijau Negara menggariskan empat tunggak utama iaitu mencari ketidakbergantungan tenaga dan mempromosikan kecekapan tenaga, memulihara dan meminimumkan kesan kepada alam sekitar, meningkatkan pembangunan ekonomi negara melalui penggunaan teknologi serta meningkatkan kualiti hidup untuk semua.

Langkah Kerajaan Negeri Melaka menerbitkan “Blueprint” Melaka Maju Negeriku sayang, Negeri Bandar Teknologi Hijau ini merupakan usaha yang sangat dialu-alukan oleh Kerajaan Persekutuan dalam menyokong agenda mampan negara.

Bersesuaian dengan status Melaka sebagai Bandaraya Warisan Dunia, agenda pemuliharaan dan pemeliharaan alam sekitar sememangnya merupakan sinonim dengan Negeri Bersejarah ini. Usaha ini akan lebih berkesan dan terdorong ke hadapan menerusi penggunaan teknologi hijau dan akhirnya melonjakkan lagi kedudukan Negeri ini di peta dunia.

Syabas diucapkan kepada Kerajaan Negeri Melaka dan semua pihak yang telah terlibat dalam merealisasikan penerbitan “Blueprint” ini.

DATO' SRI PETER CHIN FAH KUI

Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air

DATO' SRI PETER CHIN FAH KUI

TAMAN BOTANIKAL MELAKA

MAJLIS PERSEKUTUAN MELAYU
KEMENTERIAN PERTANIAN
KEMENTERIAN KESIHATAN
KEMENTERIAN KEMAMPUAN
KEMENTERIAN KEMAJLIRAN
KEMENTERIAN KEMENTERIAN
KEMENTERIAN KEMENTERIAN
KEMENTERIAN KEMENTERIAN
KEMENTERIAN KEMENTERIAN

←

MAJLIS PERSEKUTUAN MELAYU
KEMENTERIAN PERTANIAN
KEMENTERIAN KESIHATAN
KEMENTERIAN KEMAMPUAN
KEMENTERIAN KEMAJLIRAN
KEMENTERIAN KEMENTERIAN
KEMENTERIAN KEMENTERIAN
KEMENTERIAN KEMENTERIAN

→

PLANT SPECIES
IDENTIFICATION TAG

*Melaka
Maju
Negeriku
Sayang*

**NEGERI
BANDAR**

TEKNOLOGI

H

I

J

A

U

RINGKASAN EKSEKUTIF

Negara Malaysia telah menetapkan program pembangunan nasional berteraskan enam Bidang Keberhasilan Utama Negara, seperti yang digariskan dalam Program Transformasi Kerajaan, 12 Bidang Ekonomi Utama Negara dalam Program Transformasi Ekonomi dan pembaharuan ekonomi strategik dalam Model Baru Ekonomi bagi membolehkan negara tampil sebagai negara maju dan berpendapatan tinggi menjelang tahun 2020.

Negeri Melaka telah mencapai status Negeri maju pada tahun 2010 menerusi kerangka 32 indikator OECD yang meliputi 5 sektor utama iaitu ekonomi, sosial, alam sekitar, infrastruktur dan pentadbiran. Misi Kerajaan Negeri Melaka seterusnya bagi tahun 2020 ialah untuk mendokong misi dan visi negara menerusi acuan Melaka Maju, Negeri Bandar Teknologi Hijau. Misi dan visi ini merangkumi tiga (3) objektif utama iaitu meningkatkan pencapaian negeri maju "*developed state*"; memperkukuhkan status negeri bandar "*city state*" dan meningkatkan status negeri mampan menerusi penggunaan teknologi dan amalan hijau "*green technology state*"

Hasrat ini diterjemahkan menerusi kerangka Melaka Maju Negeri Bandar Teknologi Hijau yang memberi tumpuan kepada lapan (8) sektor utama iaitu alam sekitar, demografi, ekonomi bandar, pengurusan dan kewangan, pengangkutan dan aksesibiliti, kemudahan masyarakat dan rekreasi, sosiologi dan impak sosial serta utiliti dan infrastruktur. Lapan (8) sektor utama ini seterusnya dibahagikan kepada 52 sub-kategori dan 185 indikator pengukur bagi memudahkan pengukuran pencapaian ketiga-tiga objektif itu.

Pembangunan dua (2) buah kawasan khas bercirikan teknologi hijau iaitu Pembangunan Bandar Hijau Hang Tuah Jaya dan *Melaka World Solar Valley (MWSV)* akan menjadi pemangkin dan show case kepada semua pihak dalam menterjemahkan objektif ini. Bandar Hijau Hang Tuah Jaya mempunyai komponen kesihatan dan pelajaran akan dibangunkan mengikut perancangan bandar hijau dengan ciri-ciri serta kriteria yang telah ditetapkan untuk sesebuah bandar hijau. Antaranya termasuklah kemudahan utiliti berpusat, bangunan hijau dan amalan hijau. MWSV pula akan menjadi pusat pengeluaran dan penggunaan tenaga boleh diperbaharu khususnya menerusi penggunaan tenaga suria atau solar. Komponen-komponen utama termasuklah penubuhan pusat inovasi tenaga solar, pembangunan industri mikro dalam pengeluaran perkakas solar dan aplikasi tenaga solar oleh premis-premis yang terletak di dalam kawasan tersebut.

Rangka kerja pelaksanaan yang akan digunakan bagi memastikan pelaksanaan dasar ini ialah menerusi penubuhan dua (2) jawatankuasa negeri yang disokong oleh Akademi Teknologi Hijau Melaka serta penubuhan jawatankuasa hijau di setiap jabatan dan agensi kerajaan di Negeri Melaka.

**DASAR PEMBANGUNAN
MAMPAN NEGARA**

1. DASAR PEMBANGUNAN MAMPAN NEGARA

1.1 Komitmen Hijau Dunia

Masyarakat dunia menerusi Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB) telah menetapkan 8 Sasaran Pembangunan *Millenium -Millennium Development Goals (MDG)* yang ingin dicapai menjelang tahun 2015. Sasaran-sasaran tersebut ialah pembasmian kemiskinan dan kebuluran melampau, mencapai pendidikan universal primer, menggalakkan kesamarataan gender dan memperkasakan wanita, mengurangkan kematian kanak-kanak, memperbaiki kesihatan maternal, memerangi *HIV/AIDS*, malaria dan wabak lain, memastikan kemampunan alam sekitar dan membentuk perkongsian global bagi pembangunan.

Sasaran ke-7 iaitu memastikan kemampunan alam sekitar mencerminkan hasrat dunia untuk mengatasi cabaran pembangunan yang memberi tekanan terhadap sumber-sumber alam dunia. Empat (4) cabaran ditetapkan bagi tujuan ini iaitu mengintegrasikan prinsip-prinsip pembangunan mampan ke dalam dasar dan program negara dan mengalih arah kehilangan sumber alam sekitar; mengurangkan kehilangan biodiversiti menjelang 2010 dengan pengurangan signifikan dalam kadar kehilangan; mengurangkan separuh daripada jumlah penduduk tanpa akses kepada air minum yang bersih dan sanitasi asas menjelang 2015; dan memperbaiki kehidupan sekurang-kurangnya 100 juta penduduk setinggan menjelang 2020.

1.2 Komitmen Hijau Malaysia

Sejak *United Nations Conference on the Human Environment* dilancarkan pada tahun 1972, Malaysia telah melibatkan diri secara serius dalam menangani isu alam sekitar. Pada tahun 1992, Malaysia menunjukkan komitmennya menerusi penglibatan dalam Rio Summit dan mula menggubal Dasar Alam Sekitar Nasional. Komitmen ini telah diteruskan lagi menerusi penglibatan Malaysia sebagai ahli kepada pelbagai perjanjian pelbagai hala berkaitan alam sekitar.

Seterusnya, komitmen nasional ini telah diumumkan kepada komuniti global pada 17 Disember 2009 di Copenhagen, Denmark oleh YAB Dato' Sri Mohd Najib Bin Tun Haji Abdul Razak di mana beliau telah berikrar di *United Nations Framework Convention on Climate Change (COP 15)* bahawa Malaysia akan mengurangkan intensiti emisi karbon dioksida kepada KDNK kepada 40 peratus per KDNK per kapita menjelang tahun 2020, berbanding aras 2005, tertakluk kepada pemindahan teknologi dan kewangan daripada negara maju.

1.3 Dasar Teknologi Hijau Negara

Teknologi hijau ialah pembangunan dan aplikasi produk, peralatan serta sistem untuk memulihara alam sekitar dan sumber semula jadi, dan meminimumkan atau mengurangkan kesan negatif daripada aktiviti manusia.

Teknologi hijau merujuk kepada produk, peralatan, atau sistem yang memenuhi kriteria-kriteria berikut:

- * meminimumkan degradasi kualiti persekitaran;
- * ia mempunyai pembebasan Gas Rumah Hijau (GHG) yang rendah atau sifar;
- * ia selamat untuk digunakan dan menyediakan persekitaran sihat dan lebih baik untuk semua hidupan;
- * menjimatkan tenaga dan sumber asli; dan
- * menggalakkan sumber-sumber yang boleh diperbaharu.

Dasar Teknologi Hijau Negara adalah berasaskan empat tunggak berikut:

- * Tenaga: - Mencari ketidaktergantungan tenaga dan mempromosikan kecekapan tenaga;
- * Alam Sekitar: - Memulihara dan meminimumkan kesan kepada alam sekitar;
- * Ekonomi: - Meningkatkan pembangunan ekonomi negara melalui penggunaan teknologi; dan
- * Sosial: - Meningkatkan kualiti hidup untuk semua.

Terdapat empat (4) sektor utama yang disasarkan untuk mencapai kemajuan yang signifikan dan peningkatan utama melalui aplikasi teknologi hijau iaitu:

Sektor Tenaga

- * Sektor Bekalan Tenaga: Aplikasi teknologi hijau dalam penjanaan tenaga dan pengurusan bekalan tenaga, termasuk penjanaan bersama (*co-generation*) di sektor industri dan komersial; dan
- * Sektor Penggunaan Tenaga: Aplikasi teknologi hijau dalam semua sektor penggunaan tenaga dan dalam program pengurusan permintaan tenaga.

Sektor Bangunan

Menerima pakai teknologi hijau dalam pembinaan, pengurusan, pemuliharaan dan pemusnahan bangunan.

Sektor Air dan Pengurusan Sisa

Menerima pakai teknologi hijau dalam pengurusan dan penggunaan sumber air, rawatan kumbahan, sisa pepejal dan kawasan pelupusan sampah; dan

Sektor Pengangkutan

Memasukkan elemen teknologi hijau dalam prasarana pengangkutan dan kenderaan, khususnya biobahan api dan pengangkutan jalan awam.

2. PENCAPAIAN SOSIOEKONOMI NEGERI MELAKA (2000-2010)

Negeri Melaka telah diisytiharkan oleh YAB Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Hj. Abdul Razak sebagai Negeri Maju pada jam 20:10, 20 Oktober 2010. Pengisytiharan tersebut adalah berdasarkan kepada dua (2) kayu pengukur utama iaitu:

i) 32 indikator kuantitatif

- dipersetujui oleh *Organization for Economic Cooperation and Development (OECD)* dan menggunakan 30 buah negara anggota OECD sebagai penanda aras (*benchmarks*);
- skor minima Negeri Melaka ialah sebanyak 90.6% dan telah berjaya mengatasi negara-negara tersebut sebanyak 29 daripada 32 indikator berkenaan;
- Negeri Melaka menduduki tahap no.1 bagi tujuh indikator iaitu bekalan air bersih 100%, bekalan api letrik 100%, kadar kemiskinan terendah, kadar pengangguran terendah, kadar jenayah terendah, peratus terbesar sumbangan sektor pembuatan kepada ekonomi dan pertumbuhan penduduk terbaik;

ii) indikator kualitatif

- persepsi penduduk Melaka sendiri sama ada ia sudah maju atau belum untuk melengkapkan 32 indikator kuantitatif, sesuai dengan pandangan OECD bahawa penduduk sesebuah kawasan itu yang perlu mengiktiraf kemajuan mereka dan tiada mana-mana badan dunia yang mempunyai bidang kuasa untuk memberi pengiktirafan secara rasmi.
- Kajian persepsi yang dikendalikan oleh UiTM Melaka mendapati 81.5% penduduk negeri ini berpendapat bahawa Melaka telah maju. Ini bermakna terdapat korelasi positif atau pertalian yang rapat antara keputusan kajian kuantitatif iaitu 90.6% dengan hasil kajian kualitatif iaitu 81.5%.

Dalam tempoh 11 tahun yang lalu (2000 – 2010), Kerajaan Negeri Melaka telah berjaya melaksanakan 10 tanggungjawabnya terhadap rakyat berdasarkan “*outcome*” sosioekonomi berikut:

- 1) keamanan dan keselamatan;
- 2) perpaduan dan keharmonian kaum;
- 3) kebebasan bersuara;
- 4) pertumbuhan ekonomi yang pesat;
- 5) peluang pekerjaan yang banyak / kadar pengangguran yang rendah;
- 6) pendapatan isi rumah bertambah / kemakmuran;
- 7) kadar kemiskinan menurun;
- 8) jurang pendapatan mengecil;
- 9) kadar inflasi di tahap sederhana; dan
- 10) negeri mampan.

Dalam tempoh tersebut, Kerajaan Negeri bukan sahaja telah berjaya memajukan negeri, malah telah mendapat pelbagai pengiktirafan baik dari dalam mahupun luar negara. Antaranya, Melaka memperoleh pengiktirafan sebagai Bandaraya Warisan Dunia oleh UNESCO, bandar mampan, negeri terbersih di Malaysia dan negeri yang mempunyai landskap tercantik di Malaysia.

Hasilnya, Negeri Melaka telah melalui transformasi ekonomi daripada sebuah negeri "*back water*" yang bergantung kepada sektor pertanian kepada sebuah ekonomi yang dinamik dan memberi sumbangan yang penting kepada pertumbuhan ekonomi negara. KDNK Negeri Melaka pada tahun 2010 mencatatkan peningkatan 84.3% berbanding tahun 2000 (harga semasa). Transformasi ekonomi ini diterajui oleh dua (2) sektor utama iaitu sektor pembuatan dan perkhidmatan.

Sehingga tahun 2008, sektor pembuatan merupakan peneraju utama kepada pembangunan ekonomi. Pada tahun 2010 sumbangan sektor pembuatan berjumlah RM7.0 bilion atau 45.4 % dari KDNK. Pengurangan sumbangan sektor ini kepada KDNK mencerminkan peningkatan sumbangan sektor perkhidmatan terutamanya sub-sektor pelancongan kepada ekonomi negeri.

Pada tahun 2010, sektor perkhidmatan kekal sebagai majikan terbesar dalam ekonomi negeri dengan jumlah 206,700 orang pekerja. Sektor ini merupakan penyumbang terbesar kepada KDNK dengan jumlah RM7.5 bilion atau 48.5% pada tahun tersebut. Jumlah pengeluaran telah meningkat 100.4% dari RM3.7 bilion pada tahun 2000 ke RM7.5 bilion pada tahun 2010.

Peningkatan sumbangan sektor perkhidmatan di dorong oleh sektor pelancongan hasil kejayaan Kerajaan Negeri mempromosikan 12 sub-sektor pelancongan. Peningkatan sebanyak 377% bagi kedatangan pelancong pada tahun 2010 telah dicatatkan berbanding pada tahun 2000. Jumlah kedatangan pelancong ke Negeri Melaka pada tahun 2010 ialah seramai 10.3 juta orang terdiri dari 8.2 juta pelancong domestik dan 2.2 juta pelancong asing. Dalam tempoh tersebut, sejumlah 57.6 juta kedatangan pelancong telah direkodkan dan menjana hampir RM12.7 bilion pendapatan dalam sektor ini. (Anggaran purata RM220.00 perbelanjaan per pelancong).

Pembangunan ekonomi yang dilaksanakan boleh disimpulkan mempunyai kekuatan yang unik kerana ekonomi berkembang dengan baik (purata 5.36% setahun), KDNK per kapita meningkat (purata 4.17%), pendapatan isi rumah bertambah (286% dalam tempoh 1999-2009), kadar kemiskinan menurun (kurang dari 1%), jurang pendapatan luar bandar dan bandar bertambah rapat (17.5% dalam tempoh 1995-2009), kadar pengangguran yang rendah (di bawah 1%) dan kadar inflasi di tahap sederhana (purata 2.5% setahun).

Di samping merancang pembangunan ekonomi, Kerajaan Negeri turut berpegang kepada prinsip pembangunan secara inklusif dengan memberikan tumpuan kepada golongan yang kurang bernasib baik.

Sejumlah 13,855 unit rumah awam kos rendah telah dibina oleh Kerajaan sepanjang tempoh 2000-2010 bagi memastikan dasar satu penduduk satu rumah tercapai tanpa mengira kaum mahupun agama. Selain itu, sejumlah 4,902 unit rumah telah dibina atau dibaik pulih dengan nilai RM46 juta bagi memastikan pembelaan golongan kurang bernasib baik.

Dalam konteks pemeliharaan keamanan dan keselamatan, Kerajaan Negeri Melaka telah berjaya mewujudkan dan mengekalkan 2 elemen penting ini dalam kehidupan. Sebagai contoh, kadar jenayah di Melaka hanyalah 744 kes per 100,000 penduduk. Ia bukan sahaja terendah di Malaysia bahkan juga terendah di kalangan 33 buah negara OECD.

Perpaduan dan keharmonian antara kaum adalah tiang seri kepada keamanan, keselamatan dan kemakmuran negara. Keharmonian kaum seperti yang terpancar di Jalan Harmoni sejak zaman Kesultanan Melayu Melaka lagi kini terus kekal; selari dengan Gagasan 1Malaysia yang diterajui oleh YAB Perdana Menteri Malaysia.

Kerajaan terus meneruskan usaha bagi membasmi kemiskinan. Dengan berlandaskan strategi yang tepat iaitu memacu pertumbuhan ekonomi agar pesat berkembang, mewujudkan suasana ekonomi yang kondusif dan menjana peluang pekerjaan yang berkualiti maka pendapatan isi rumah telah melonjak setinggi 286% dalam tempoh tersebut.

Lonjakan pendapatan itu sekaligus telah mampu mengurangkan kadar kemiskinan dari 5.7% pada tahun 1999 kepada 0.5% pada tahun 2009. Ianya adalah yang terendah di Malaysia dan negara-negara OECD. Kejayaan ini telah diiktiraf oleh badan-badan antarabangsa seperti Bank Dunia.

Kerajaan turut bertanggungjawab merapatkan jurang pendapatan, di samping mengurangkan kadar kemiskinan dan menambah pendapatan. Sekali lagi Kerajaan Negeri telah berjaya menunaikan tanggungjawab yang sukar ini. Sebagai contoh, jurang pendapatan antara luar bandar dan bandar telah dapat dikecilkan sebanyak 7% antara tahun 1999 dan 2009. Begitu juga jurang pendapatan antara kaum dan intra kaum telah berjaya dikecilkan. Berbeza, misalnya, dengan Singapura dan USA di mana jurang pendapatan semakin melebar.

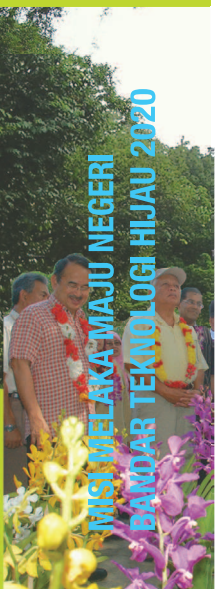
3. MISI MELAKA MAJU NEGERIKU SAYANG NEGERI BANDAR TEKNOLOGI HIJAU 2020

Pada tahun 2010, Negeri Melaka telah mencapai status negeri maju, mampan dan negeri bandar menerusi pengukuran 32 indikator OECD dan MURNInet. Pencapaian status tersebut memberi kelebihan dan kekuatan (*niche*) yang unik kepada Negeri Melaka untuk menyumbang kepada pencapaian wawasan negara menjelang tahun 2020. Berasaskan kelebihan ini (*competitive advantage*), Kerajaan Negeri telah menetapkan Misi Negeri Melaka menjelang tahun 2020 dengan memberi penekanan kepada tiga (3) objektif berikut:

- * meningkatkan pencapaian negeri maju (*developed state*);
- * memperkukuhkan status negeri bandar (*city state*); dan
- * meningkatkan status negeri mampan menerusi penggunaan teknologi dan amalan hijau (*green technology state*).

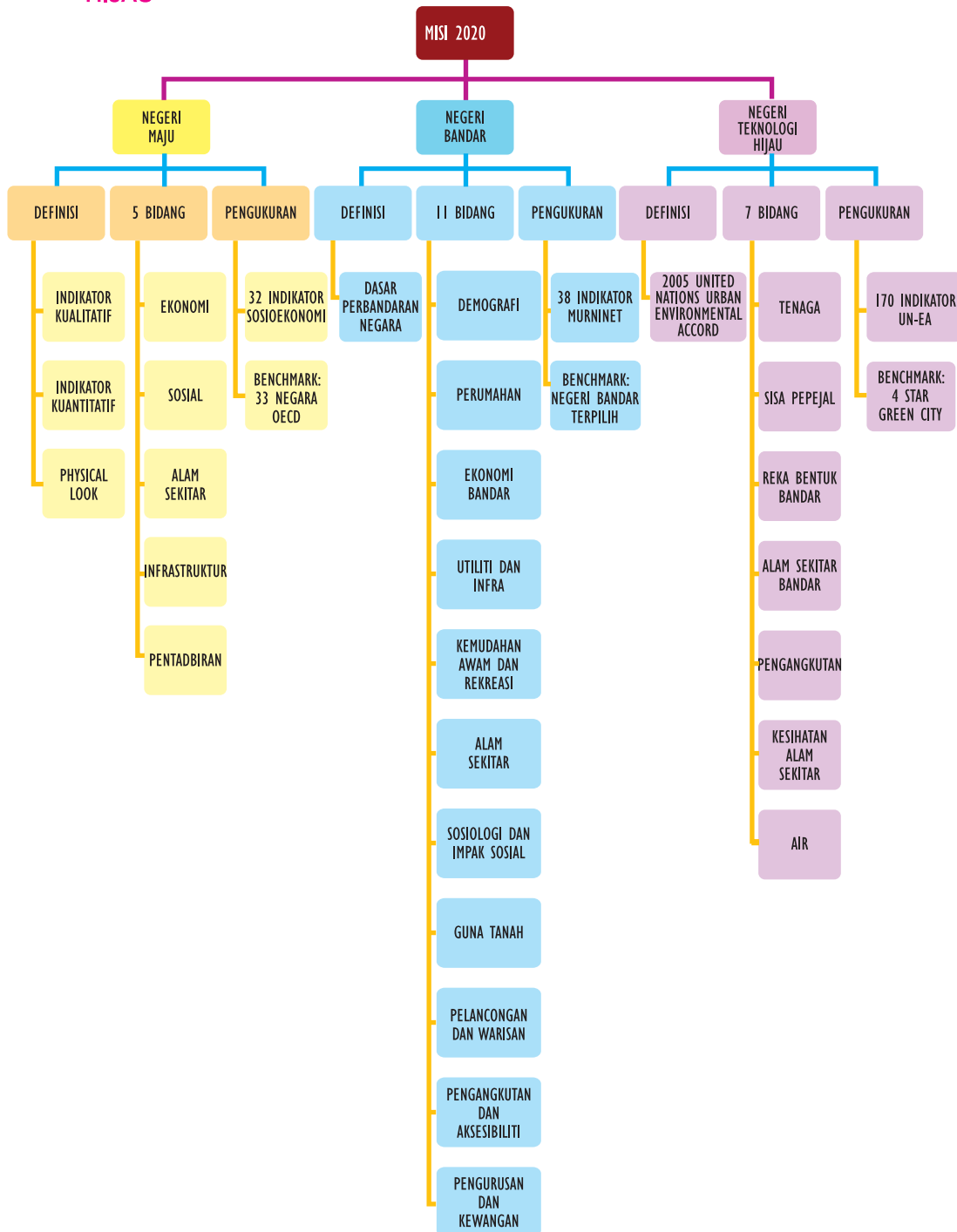
Slogan “**MELAKA MAJU NEGERIKU SAYANG: NEGERI BANDAR TEKNOLOGI HIJAU**” telah dipilih untuk menggambarkan hasrat dan misi tersebut.

Tempoh masa yang ditetapkan bagi mencapai objektif tersebut ialah 10 tahun bermula tahun 2010-2020.

CARTA 3.1 "ROADMAP" MELAKA MAJU NEGERIKU SAYANG NEGERI BANDAR TEKNOLOGI HIJAU

MENINGKATKAN PENCAPAIAN NEGERI MAJU (*DEVELOPED STATE*)

Terdapat pelbagai definisi berbeza negara maju manakala tiada badan antarabangsa yang dapat memberi pengiktirafan “maju” secara rasmi kepada mana-mana negara. Setelah merujuk kepada OECD yang terdiri daripada kumpulan negara-negara yang secara umumnya diakui mempunyai ciri-ciri maju, Kerajaan Negeri Melaka telah memilih untuk mentafsirkan negeri maju berasaskan kepada tiga komponen berikut:

1. Indikator Kualitatif;
2. Indikator Kuantitatif; dan
3. *Physical Look*.

Indikator kualitatif ialah penggunaan kaedah soal selidik bagi mendapatkan persepsi rakyat terhadap kemajuan negeri. Menurut OECD, pengiktirafan dan persetujuan rakyat bahawa negeri tersebut telah maju merupakan salah satu kriteria utama yang diperlukan untuk mengukur kemajuan. Sesebuah negeri di katakan maju seandainya diperakui oleh rakyatnya.

Indikator kuantitatif ialah pengukuran dan perbandingan sebakul indikator-indikator terpilih (*selected basket of indicators*) dalam lima (5) bidang utama iaitu ekonomi, sosial, alam sekitar, pentadbiran dan infrastruktur. Sejumlah 32 indikator dipilih dan dibandingkan dengan skor terendah, purata dan tertinggi 33 negara-negara OECD sebagai sasaran. Pemilihan negara-negara anggota OECD untuk dibandingkan dengan Negeri Melaka ialah kerana negara-negara ini diiktiraf oleh dunia sebagai negara-negara yang telah maju dalam pelbagai aspek.

Physical Look ialah rupa bentuk fizikal yang boleh dirasai, dilihat atau dialami oleh orang awam di sebuah negeri maju. Ia dibahagikan kepada lima (5) kategori utama iaitu infrastruktur dan kemudahan awam, kebersihan, keceriaan dan landskap, sistem pengangkutan awam serta sistem penyampaian perkhidmatan. Orang awam perlu dapat merasakan perbezaan apabila berada di dalam negeri tersebut berbanding negeri lain, iaitu kualiti hidup yang sepadan sebagai sebuah negeri maju. Kriteria ini adalah berkait rapat dengan kedua-dua indikator kualitatif dan kuantitatif.

Strategi untuk meningkatkan status negeri maju akan menumpukan kepada sepuluh teras utama berikut:

- i. ekonomi yang lebih memberangsangkan;
- ii. pendapatan yang lebih sekata;
- iii. kadar pengangguran, inflasi dan kemiskinan yang lebih rendah;
- iv. peningkatan wanita dalam pentadbiran;
- v. peningkatan pekerja yang berpengetahuan;
- vi. taraf hidup yang lebih berkualiti;
- vii. pengekalan keamanan dan ketenteraman awam;
- viii. sistem infrastruktur yang lebih lengkap;
- ix. peningkatan pemeliharaan dan pemuliharaan alam sekitar; dan
- x. sistem pentadbiran yang lebih cekap dan berkesan.

Pengukuran pencapaian negeri maju adalah ditetapkan menerusi pengukuran indikator kuantitatif iaitu 32 indikator sosioekonomi yang telah dipilih. *Baseline* yang digunakan adalah indikator tahun 2010. *Benchmark* yang digunakan pula adalah skor 33 negara OECD pada tahun semasa.

MEMPERKUKUKAN STATUS NEGERI BANDAR (*CITY STATE*)

Pembangunan perbandaran perlu mempunyai matlamat ke arah mewujudkan persekitaran yang dapat merealisasikan komuniti dan kehidupan yang sejahtera; yang mana memerlukan keseimbangan dalam semua aspek pembangunan iaitu fizikal, ekonomi, sosial dan alam sekitar. Ini adalah selaras dengan usaha ke arah pencapaian matlamat Wawasan 2020 untuk menjadikan Malaysia sebagai negara maju.

Strategi untuk memastikan Negeri Melaka mengekalkan dan memperkukuhkan status negeri bandar "*city state*" hendaklah mengikut enam (6) teras utama berikut:

- i. pembangunan perbandaran yang efisien dan mampan
- ii. pembangunan ekonomi bandar yang kukuh, dinamik dan berdaya saing;
- iii. sistem pengangkutan bandar yang bersepadu dan efisien;
- iv. penyediaan perkhidmatan bandar, infrastruktur dan utiliti yang berkualiti;
- v. pewujudan persekitaran kehidupan bandar yang sejahtera dan beridentiti;
- vi. tadbir urus bandar yang efektif.

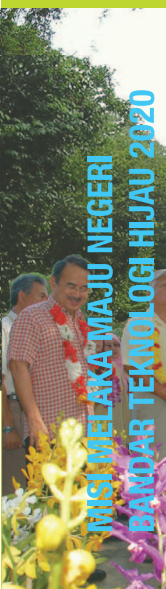
Pengukuran pencapaian negeri bandar menggunakan 38 indikator MURNInet. *Baseline* menggunakan indikator tahun 2010 dan *Benchmark* menggunakan indikator negara-negara bandar terpilih seperti Singapura, Hong Kong dan Monaco.

MENINGKATKAN STATUS NEGERI MAMPAN MENERUSI PENGGUNAAN TEKNOLOGI DAN AMALAN HIJAU (*GREEN TECHNOLOGY STATE*)

Bandaraya hijau adalah bandaraya yang menjaga kemampanan, ekonomi yang berkembang, memelihara keadilan sosial dan memelihara sistem semulajadi bumi. Ia juga memelihara hak setiap penduduknya terhadap alam sekitar yang bersih, sihat dan selamat. (Sumber:Deklarasi Bandaraya Hijau *United Nations Urban Environmental Accord (UN-UEA)*).

Strategi untuk memastikan Negeri Melaka meningkatkan status negeri mampan menerusi penggunaan teknologi dan amalan hijau (*green technology state*) hendaklah mengikut tujuh (7) teras utama berikut:

- i. penggunaan tenaga yang mesra alam dan berhemah;
- ii. pengurusan sisa pepejal berdasarkan amalan kitar semula;
- iii. reka bentuk perbandaran yang mesra alam;
- iv. pemeliharaan dan pemuliharaan alam sekitar bandar;
- v. sistem pengangkutan yang efisien lagi bersih;
- vi. penjagaan kesihatan alam sekitar; dan
- vii. pengurusan dan penggunaan air secara berhemah.

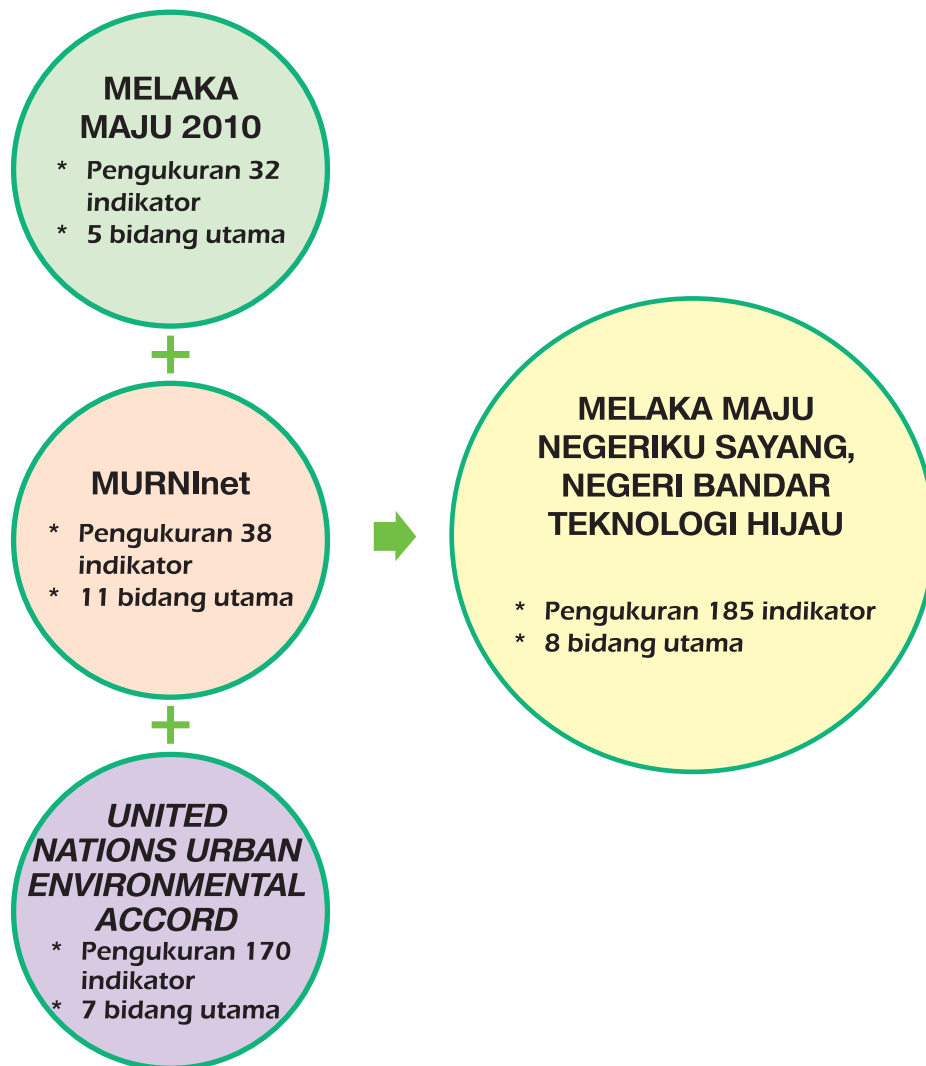

Pengukuran pencapaian negeri teknologi hijau menerusi 170 indikator *United Nations Urban Environmental Accord (UN-UEA)* menggunakan indikator tahun 2010 sebagai *Baseline* dan *4 Star Green City UN-UEA* sebagai *Benchmark*.

KERANGKA GABUNGAN

Sektor dan indikator Melaka Maju 2010, MURNinet dan *UN-UEA* ini telah digabungkan dan diselaraskan bagi sektor dan indikator yang bertindih.

CARTA 3.2 PROSES GABUNGAN SUMBER ASAL

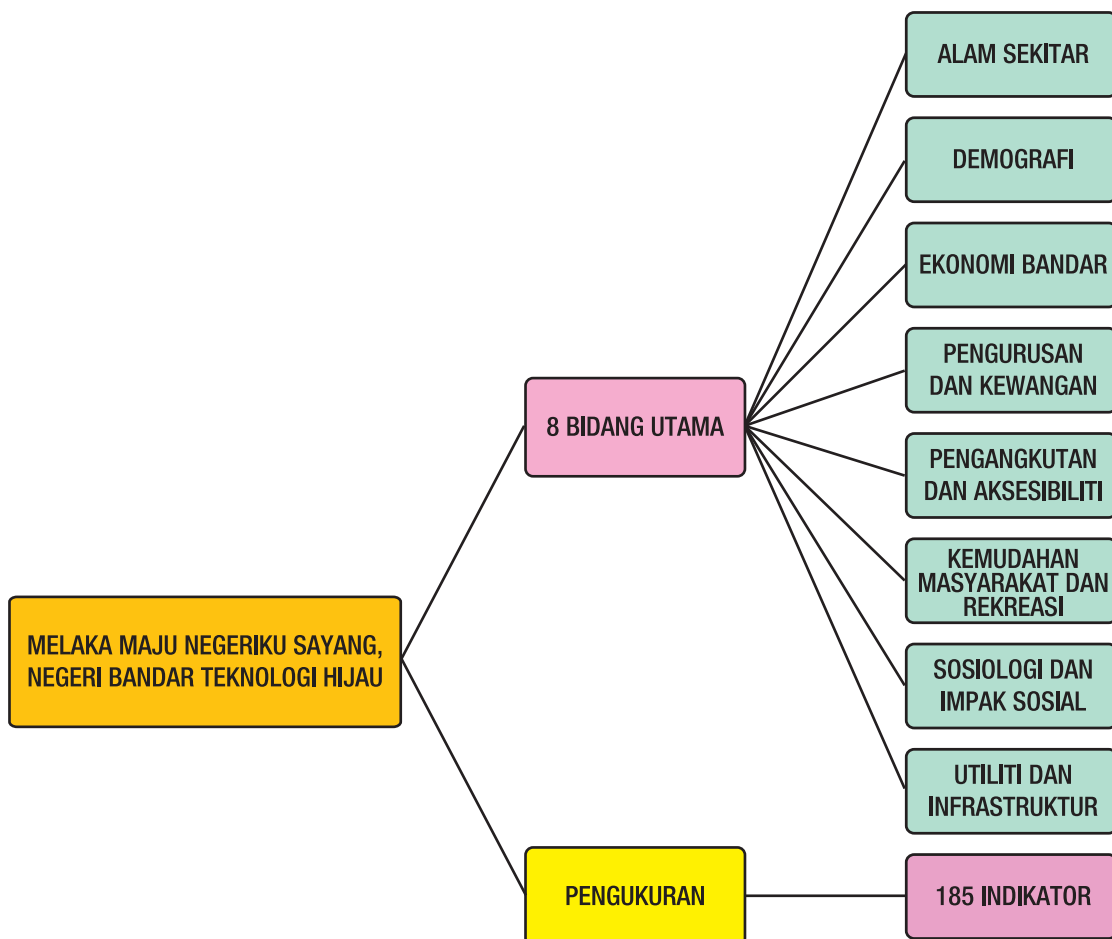

Gabungan ini telah menghasilkan kerangka baru dengan jumlah lapan (8) sektor utama dan 185 indikator, iaitu:

- i. alam sekitar;
- ii. demografi;
- iii. ekonomi bandar;
- iv. pengurusan dan kewangan;
- v. pengangkutan dan aksesibiliti;
- vi. kemudahan masyarakat dan rekreasi;
- vii. sosiologi dan impak sosial; dan
- viii. utiliti dan infrastruktur.

CARTA 3.3 KERANGKA GABUNGAN MELAKA MAJU NEGERIKU SAYANG, NEGERI BANDAR TEKNOLOGI HIJAU

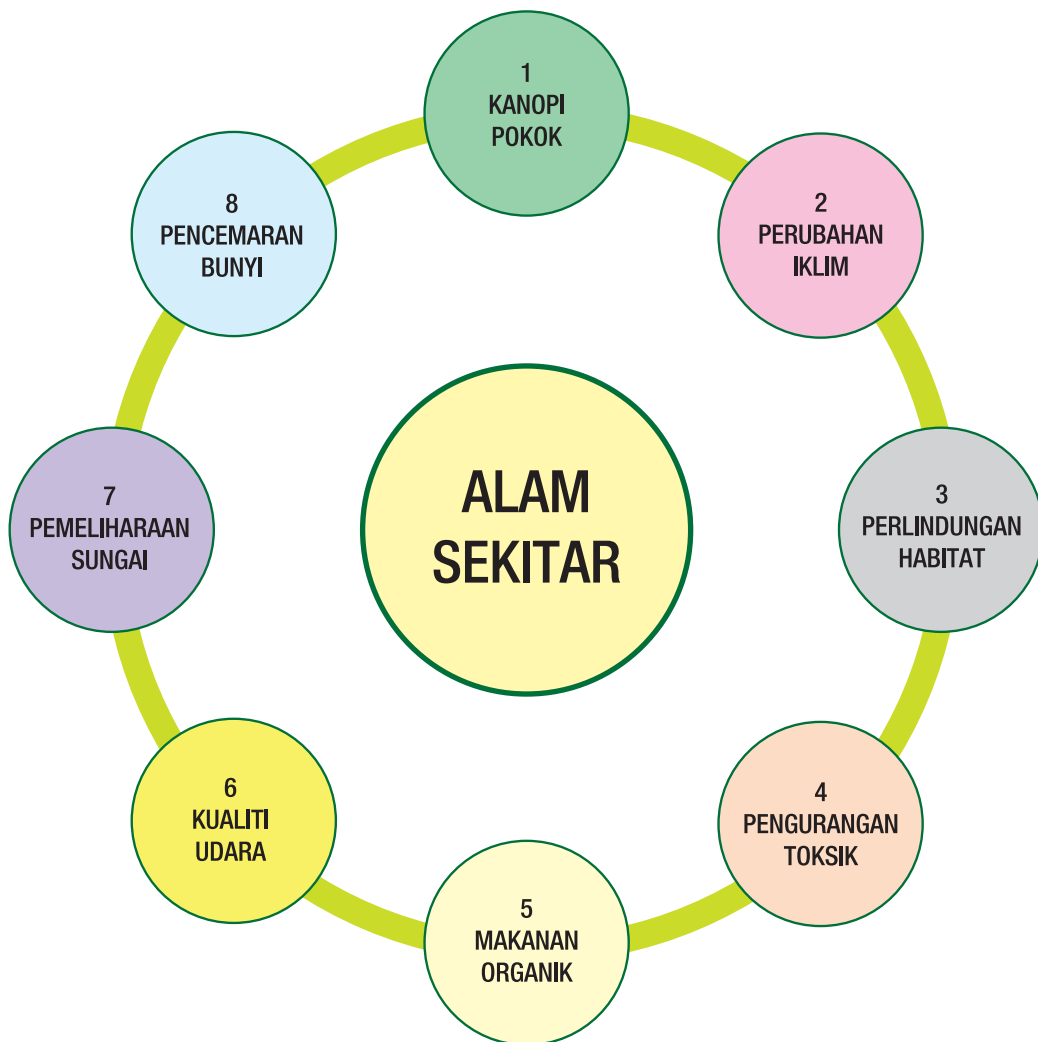

ALAM SEKITAR

4. ALAM SEKITAR

Dari sungai ke pantai, dari pulau ke tanah tinggi, hingga ke hutan belantara dan udara yang dihirup oleh rakyat Malaysia, ekosistem yang sihat merupakan penentu kepada kesejahteraan fizikal dan ekonomi negara. Ini bukan hanya berkaitan dengan usaha memulihara bumi, tetapi juga memanfaatkan peluang melalui pembentukan model perniagaan yang berdaya saing dalam ekonomi serta membentuk nilai yang menyumbang ke arah penyelesaian cabaran sosial, ekonomi dan alam sekitar sejagat. (Sumber: RMKe-10). Sejumlah lapan (8) sub-kategori akan diberi tumpuan iaitu kanopi pokok, perubahan iklim, perlindungan habitat, pengurangan toksik, makanan organik, kualiti udara, pemeliharaan sungai dan pencemaran bunyi.

4.1 Kanopi Pokok

KANOPI POKOK	
H4-1	Kualiti alam sekitar mempunyai hubung kait yang sangat rapat dengan perlindungan pokok. Dengan memastikan peratus perlindungan pokok yang tinggi akan mengurangkan keperluan dan perbelanjaan untuk menyediakan infrastruktur pengurusan air dan udara. Pokok dan tumbuhan hijau mempunyai banyak faedah dari segi mengurangkan pencemaran udara, merendahkan suhu, menangani hakisan, larian air (<i>water run-off</i>) dan lain-lain. (Sumber: UNEA)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
<i>Sasaran 2020</i> Mengawal inventori pokok dan sasaran untuk mengekalkan liputan tidak melebihi 50% daripada penanaman sedia ada.	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. H4-1-1 Peratus liputan kanopi pokok di laluan awam "<i>Public Right of Way</i>"; 2. H4-1-2 "<i>Sidewalk tree sites</i>"; 3. H4-1-3 "<i>Vacant sidewalk tree sites</i>"; 4. H4-1-4 "<i>Per cent of all sidewalk tree site vacant</i>"; 5. H4-1-5 Bilangan penanaman pokok baru; 6. H4-1-6 Bilangan pokok sedia ada 	

4.2 Perubahan Iklim

PERUBAHAN IKLIM	
H4-2	<p>Peningkatan suhu dikaitkan dengan ketidaktentuan pola cuaca, perubahan corak taburan hujan dan zon iklim serta peningkatan aras laut. Berdasarkan faktor iklim dan lokasi, Malaysia merupakan antara negara yang akan mengalami kesan perubahan iklim lebih awal daripada jangkaan seperti banjir pesisir pantai, banjir kawasan pedalaman, penularan penyakit bawaan vektor atau pengurangan hasil pertanian akibat kemarau panjang. Keadaan ini bukan sahaja memudaratkan nyawa dan masyarakat tetapi juga mendatangkan risiko ekonomi yang signifikan. (Sumber : RMKe-10)</p>
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Mengurangkan pembebasan gas rumah hijau sebanyak 40% menjelang tahun 2020	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. H4-2-1 Metrik tan pengeluaran CO2 per kapita; 2. H4-2-2 Metrik tan pengeluaran CO2 seluruh negeri; 3. H4-2-3 Metrik tan pengeluaran CO2 dari jumlah bekalan tenaga negeri; 4. H4-2-4 Metrik tan pengeluaran CO2 dari penggunaan tanah; 5. H4-2-5 Metrik tan pengeluaran CO2 dari pengangkutan; 6. H4-2-6 Metrik tan pengeluaran CO2 dari pelupusan sisa pepejal; 7. H4-2-7 Metrik tan pengeluaran CO2 dari operasi dan kemudahan kerajaan; 8. H4-2-8 Metrik tan pengeluaran CO2 dari pengangkutan kerajaan 	

4.3 Perlindungan Habitat

PELINDUNGAN HABITAT	
H4-3	Malaysia dikurnia dengan kekayaan biodiversiti hutan dan marin serta diiktiraf antara negara di dunia yang mempunyai mega biodiversiti. Bagi melindungi aset ini, Kerajaan telah menerimapakai <i>Common Vision on Biodiversity</i> yang menggalakkan pelaksanaan pendekatan tiga-serampang merangkumi pengukuhan Sistem Kawasan Perlindungan, pengurusan landskap dan “ <i>seascape</i> ” serta mengurusperdana biodiversiti. (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
<i>Sasaran 2020</i> Melindungi habitat yang terancam daripada pembangunan yang tidak bersesuaian	
<p><i>Pengukuran</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. H4-3-1 Jumlah ekar habitat negeri; 2. H4-3-2 Jumlah ekar habitat dilindungi; 3. H4-3-3 Jumlah ekar habitat dibaikpulih; 4. H4-3-4 Peruntukan baru diperoleh untuk pemuliharaan habitat; 5. H4-3-5 Tanah yang dilindungi (%); 6. H4-3-6 Spesis terancam (Bilangan) 	

4.4 Pengurangan Toksik

PENGURANGAN TOKSIK

H-4-4

“Environmental factors contribute to more than 25% of all diseases worldwide. In the U.S., the yearly cost of just four childhood health problems linked to chemical exposures- cancer, lead poisoning, asthma, and developmental disabilities – is greater than \$54 billion. Chemicals make our lives easier and are included in everyday items like foods, personal care products, prescription drugs, and household cleaners. Sometimes, however, exposure to chemicals can harm us. Exposure to chemicals happens in homes, schools, workplaces, and throughout communities. Accidental releases, certain household products, or hazardous sites are all possible causes of chemical exposures. (Sumber: Agency for Toxic Substances and Disease Registry (ATSDR))”

Baseline 2010 (To be determined)

Sasaran 2020 Setiap tahun mengenalpasti satu produk, kimia atau kompaun yang digunakan dalam negeri yang memberi kesan yang sangat buruk kepada kesihatan manusia dan mengurangkan serta menghapuskan penggunaannya oleh Kerajaan Negeri

Pengukuran

1. H4-4-1 Volum produk kawalan vektor digunakan untuk kawalan vektor di bangunan kerajaan
2. H4-4-2 Volum racun perosak di gunakan di taman awam dan tanah lapang
3. H4-4-3 Volum racun perosak digunakan di bangunan kerajaan
4. H4-4-4 Kategori produk toksik dikurangkan penggunaan oleh kerajaan atau ditukar kepada produk hijau

4.5 Makanan Organik

MAKANAN ORGANIK	
H4-5	<p><i>“Local food integrates production, processing, distribution and consumption on a small scale, thus creating a sustainable local economy. The local food system derives from the goal to reduce emissions from transporting food, while at the same time creates a healthy community. One way to attain successful local food production is through the community gardens. Community gardens are part of the open space network. By allocating the open space for community garden activity, it will not only contribute to the preservation of open space, moreover it creates sustainable uses of the space. Through community gardening, individuals can produce fresh vegetables, beautify their neighborhoods, and make changes in their own communities in an effective ways. As the USDA reported that it is estimated 15% of the world’s food is now grown in urban areas. The idea urban agriculture or urban farming has varied not only to the form of open space, but even the backyard, roof-top and balcony gardening, community gardening in vacant lots and parks and also roadside at the urban fringe. (Sumber: www.ers.usda.gov)”</i></p>
<p>Baseline 2010 (To be determined)</p>	
<p>Sasaran 2020 Menyokong faedah kesihatan dan alam sekitar awam makanan organik tempatan. Memastikan 20% kemudahan Kerajaan (termasuk sekolah) menghidangkan makanan organik tempatan pada 2020</p>	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. H4-5-1 Peratus makanan keluaran tempatan dihidangkan di majlis rasmi kerajaan; 2. H4-5-2 Peratus makanan organik dihidangkan di majlis rasmi kerajaan; 3. H4-5-3 Peratus makanan keluaran tempatan dihidangkan di kemudahan milik dan kendalian kerajaan; 4. H4-5-4 Peratus makanan organik dihidangkan di kemudahan milik dan kendalian kerajaan; 5. H4-5-5 Peratus makanan keluaran tempatan dihidangkan di sekolah kerajaan; 6. H4-5-6 Peratus makanan organik dihidangkan di sekolah kerajaan; 7. H4-5-7 Jumlah restoran seluruh negeri; 8. H4-5-8 Peratus restoran menghidangkan makanan organik; 9. H4-5-9 Bilangan pasar tani 	

4.6 Kualiti Udara

KUALITI UDARA	
H4-6	<p>Udara bersih merupakan salah satu elemen penting kepada penjagaan kesihatan penduduk bandar. Pencemaran udara akan mendatangkan kesan mudarat kepada sosioekonomi penduduk terutamanya dalam sektor sensitif alam sekitar seperti pelancongan. Pencemaran udara merupakan satu keadaan yang melibatkan pengenalan sebarang bahan kimia, jirim zarahatan atau bahan biologi yang boleh menyebabkan mudarat atau ketidakselesaan kepada manusia atau organisma hidup lain, atau merosakkan alam sekitar, ke dalam dalam atmosfera. Contoh pencemar udara ialah seperti gas karbon dioksida, sulfur dioksida, kloroflorokarbon, bau-bauan, logam toksik seperti plumbum dan tembaga dan sisa radioaktif. Pencemaran udara antaranya berpunca dari pelepasan asap kotor oleh industri terus ke udara melalui cerobong asap kilang, kenderaan motor di jalan raya dan letusan gunung berapi. Antara kesan pencemaran udara adalah penipisan lapisan ozon, jerebu, hujan asid dan pemanasan bumi. (Sumber: Wikipedia)</p>
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
<p>Sasaran 2020 Menggunakan Indeks Kualiti Udara bagi mengukur tahap pencemaran udara dan menetapkan sasaran pengurangan 10% pada 2020 jumlah hari dalam Indeks yang dikategorikan sebagai “<i>unhealthy</i>” dan “<i>hazardous</i>”</p>	
Pengukuran	
<ol style="list-style-type: none"> H4-6-1 Jumlah hari tahap kualiti udara dikategorikan sebagai “Tidak Sihat” 	

4.7 Pemeliharaan Sungai

PEMELIHARAAN SUNGAI	
H4-7	<p>Sungai yang mengalir melalui kawasan yang padat dengan penduduk termasuk bandar-bandar dan taman-taman perumahan sering tercemar dengan sisa pepejal dan tanah terhakis mengakibatkan aras pencemaran yang tidak mampu lagi menampung hidupan akuatik apatah lagi sekatan yang menyebabkan banjir kilat. Hakisan tanah yang disebabkan oleh pembangunan tanah di kawasan sekeliling dan luahan sisa yang tidak dirawat dari kilang yang berdekatan menyumbang lebih lanjut kepada aras pencemaran yang tinggi. Sisa toksik ini bukan sahaja memusnahkan kehidupan akuatik tetapi juga tumbuhan-tumbuhan, flora dan fauna sekeliling disebabkan oleh aras asidnya yang amat tinggi. (Sumber: www.water.gov.my)</p>
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Mencapai Indeks Kualiti Air Sungai pada tahap tertinggi.	
Pengukuran	
1. H4-8-1 Indeks Kualiti Air Sungai (WQI).	

4.8 Pencemaran Bunyi

PENCEMARAN BUNYI	
H4-8	<p><i>“Section 23 under The Environmental Quality Act 1974 stipulates that : “No person shall, unless licensed, emit or cause or permit to be emitted any noise greater in volume, intensity or quality in contravention of the acceptable conditions specified under section 21.”Acceptance limits for noise should be consistent with the environmental noise climate that currently exists at a location -such that an adverse impact on the environment and affected property are avoided, and at the same time maintain a reasonable balance with physical development and/or activities. (Sumber: The planning Guidelines for Environmental Noise Limits and Control)”</i></p>
<p><i>Baseline 2010 (To be determined)</i></p>	
<p><i>Sasaran 2020</i> Mengurangkan gangguan kepada tahap yang minima.</p>	
<p><i>Pengukuran</i></p> <ol style="list-style-type: none"> H4-9-1 Rekod decibel purata negeri 	

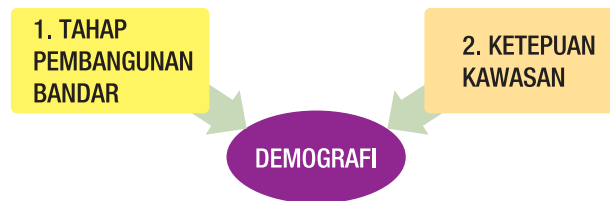

5. DEMOGRAFI

Demografi bandaraya merupakan petunjuk kepada kesan pembangunan terhadap penduduk dan kualiti hidup. Sejumlah dua (2) sub-kategori dalam kategori demografi dipilih iaitu tahap pembangunan bandar dan ketepuan kawasan.

5.1 Tahap Pembangunan Bandar

TAHAP PEMBANGUNAN BANDAR	
B1-1	Kadar perbandaran menunjukkan tahap pembangunan bandar di kawasan kajian. Ia juga merujuk kepada tahap kehidupan dan jenis kemudahan yang disediakan untuk penduduk di kawasan kajian. (Sumber: MURNInet)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
<i>Sasaran 2020</i> Memastikan tahap pembangunan Bandar yang optima bagi mewujudkan tahap kehidupan yang sesuai	
<i>Pengukuran</i> B1-1-1 Kadar Perbandaran.	

5.2 Ketepuan Kawasan

KETEPUAN KAWASAN	
B1-2	Kepadatan penduduk amat penting bagi menunjukkan ketepuan sesebuah kawasan. Kawasan yang terlalu padat tidak begitu sesuai untuk menjadi kawasan kediaman yang selesa dan ia boleh menimbulkan pelbagai gejala sosial. Kepadatan penduduk juga boleh digunakan bagi mengukur keseimbangan penduduk dengan alam sekitar iaitu satu objektif yang ingin dicapai dalam konsep bandar mampan. (Sumber: MURNInet)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
<i>Sasaran 2020</i> Memastikan tahap kepadatan penduduk yang paling sesuai dan seimbang bagi mewujudkan suasana selesa.	
<i>Pengukuran</i> B1-2-1 Kepadatan penduduk	

BAB 6

6. EKONOMI BANDAR

Bandaraya memainkan peranan utama sebagai nadi pertumbuhan ekonomi. Sejumlah empat (4) sub-kategori ekonomi bandar telah dipilih iaitu pekerjaan berkaitan alam sekitar, peningkatan pendapatan, ekonomi lestari dan ekonomi inklusif.

6.1 Pekerjaan Berkaitan Alam Sekitar

PEKERJAAN BERKAITAN ALAM SEKITAR	
H1-1	<p>“Green economy is an economic development which is based on sustainable development and knowledge of ecological economics. It is significantly helps improving social equity and human well-being. Karl Burkart quoted from Van Jones in his seminal book; <i>The Green Collar Economy</i> has come out with six main elements in order to achieve a green economy. Those elements are renewable energy, green buildings, clean transportation, water management, waste management and land management. (Sumber: www.mnn.com/green-tech/researchinnovations) As an example, UNEP in 2008 has launched Green Economy Initiative (GEI). The purpose is to assist governments in “greening” their economies by reshaping and refocusing policies, investments and spending towards a range of sectors, such as clean technologies, renewable energies, water services, green transportation, waste management, green buildings and sustainable agriculture and forests”. (Sumber: www.unep.org/greeneconomy)</p>
Baseline 2010 (To be determined)	
Sasaran 2020 Mewujudkan peluang pekerjaan yang berkaitan alam sekitar yang akan memberi faedah kepada penduduk berpendapatan rendah	
Pengukuran	
<ol style="list-style-type: none"> H1-1-1 Jumlah pekerjaan baru yang disasarkan bagi golongan pendapatan rendah; H1-1-2 Bilangan perniagaan teknologi hijau / bersih di Melaka; H1-1-3 Bilangan perniagaan hijau diiktiraf di Melaka 	

6.2 Peningkatan Pendapatan

PENINGKATAN PENDAPATAN	
M1-1	<p>Peningkatan pendapatan rakyat negeri Melaka mencerminkan kemajuan yang telah dicapai dalam usaha meningkatkan pendapatan penduduk miskin dan merapatkan jurang pendapatan bandar dan luar bandar. Transformasi dari negara berpendapatan sederhana kepada yang berpendapatan tinggi memerlukan peralihan kepada aktiviti nilai ditambah tinggi dan berintensif pengetahuan. Aktiviti nilai ditambah tinggi pula memerlukan pengkhususan untuk berdaya saing. Peralihan daripada fasa kepelbagaian sektor di peringkat awal kepada pengkhususan dalam fasa pembangunan berikutnya adalah selaras dengan pengalaman negara berpendapatan tinggi Asia, seperti Republik Korea dan Taiwan. (Sumber: RMKe-10)</p>
<p>Baseline 2010 KDNK Per Kapita pada tahun 2010 sejumlah RM23,558 (harga semasa)</p>	
<p>Sasaran 2020 Mencapai KDNK per kapita sejumlah USD15,000 seperti yang disasarkan dibawah Model Baru Ekonomi (Program Transformasi Ekonomi) Negara</p>	
<p>Pengukuran M1-1-1 KDNK Per Kapita (PPP Harga Semasa US\$)</p>	

6.3 Ekonomi Mampan

EKONOMI MAMPAN	
M1-2	<p>Cabaran utama adalah untuk beralih daripada ekonomi yang bersaing berdasarkan kos dan sumber asli kepada ekonomi yang dipacu oleh produktiviti, inovasi dan berupaya memupuk, menarik serta mengekalkan modal insan berbakat, syarikat dan modal. Bagi mencapai taraf ekonomi berpendapatan tinggi, Malaysia perlu beralih daripada strategi berasaskan kepelbagaian ekonomi yang telah berjaya menjadikan Malaysia negara berpendapatan sederhana kepada strategi yang menumpu kepada pengkhususan dalam beberapa sektor ekonomi dan geografi terpilih yang mana negara mempunyai kelebihan daya saing. (Sumber: RMKe-10)</p>
<p>Baseline 2010 Sektor perkhidmatan merupakan sektor utama dengan sumbangan 48.5% pada tahun 2010</p>	
<p>Sasaran 2020 Mengukuhkan sumbangan setiap sektor ekonomi terutamanya sektor perkhidmatan dan pembuatan serta mewujudkan sektor baru iaitu ekonomi hijau.</p>	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M1-2-1 Sumbangan Ekonomi (% KDNK)- Pertanian; 2. M1-2-2 Sumbangan Ekonomi (% KDNK)- Pembinaan; 3. M1-2-3 Sumbangan Ekonomi (% KDNK)- Pembuatan; 4. M1-2-4 Sumbangan Ekonomi (% KDNK)- Perkhidmatan; 5. M1-2-5 Kadar pertumbuhan KDNK (%) 	

6.4 Ekonomi Inklusif

EKONOMI INKLUSIF	
M1-3	<p>Asas kepada konsep 1Malaysia adalah berteraskan kepada prinsip keadilan sosial. Prinsip ini akan membela kepentingan setiap golongan masyarakat dan memastikan tiada kumpulan yang akan terpinggir daripada arus pembangunan negara. Dalam konteks ini, keadilan sosial perlu mengambil kira tahap pencapaian setiap golongan masyarakat. Oleh yang demikian, keadilan melibatkan pelaksanaan pendekatan pengagihan yang menyediakan bantuan tambahan kepada kumpulan yang kurang mendapat manfaat daripada pembangunan sosioekonomi. Matlamat akhir yang ingin dicapai adalah untuk mewujudkan peluang dan asas yang sama rata bagi setiap rakyat untuk menyertai dan bersaing dalam aktiviti pembangunan ekonomi. (Sumber: RMKe-10)</p>
<p>Baseline 2010 Pendapatan isi rumah bertambah (286% dalam tempoh 1999-2009), kadar kemiskinan menurun (kurang dari 1%), jurang pendapatan luar bandar dan bandar bertambah rapat (17.5% dalam tempoh 1995-2009) dan kadar inflasi di tahap sederhana (purata 2.5% setahun)</p>	
<p>Sasaran 2020 Merapatkan jurang pendapatan antara kaum, bandar dan luar bandar serta membasmi kemiskinan</p>	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M1-3-1 Inflasi (%); 2. M1-3-2 Agihan Pendapatan (Gini Coefficient); 3. M1-3-3 Kadar Pengangguran (%) 	

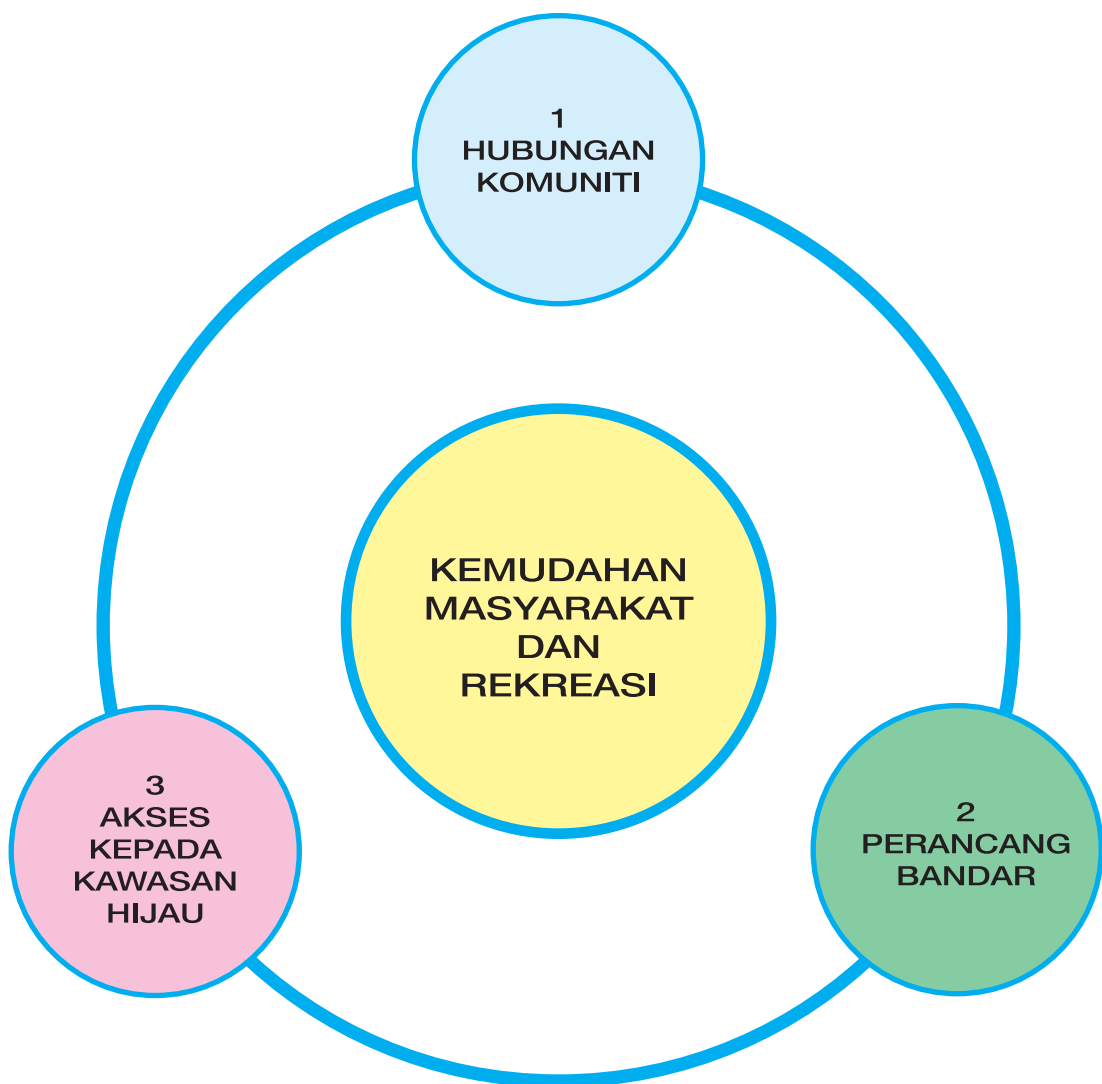
BAB 7

45

7. KEMUDAHAN MASYARAKAT DAN REKREASI

Masyarakat moden dan maju perlu mempunyai kemudahan bagi menjalinkan hubungan komuniti yang baik serta mengambil kira keperluan beriadah dan kegiatan rekreasi. Selain itu, keperluan golongan kurang upaya turut dititikberatkan dalam perancangan bandar dan penyediaan kemudahan tersebut. Sejumlah tiga sub-kategori dikenalpasti iaitu hubungan komuniti, perancang bandar dan akses kepada kawasan hijau.

7.1 Hubungan Komuniti

HUBUNGAN KOMUNITI	
B4-2	Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMKe-10), 2011-2015 akan bertunjangkan semangat 1Malaysia untuk mewujudkan satu masyarakat yang adil dan saksama dengan perpaduan nasional sebagai matlamat utama. Masyarakat yang adil dan saksama merupakan masyarakat yang mana semua rakyat, tanpa sebarang pengecualian, mempunyai hak, kebebasan dan keupayaan untuk mendapatkan akses kepada perkhidmatan dan sumber bagi meningkatkan taraf hidup. (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Meningkatkan penyediaan kemudahan pusat masyarakat sebanyak 20%.	
Pengukuran B4-1 Nisbah Dewan Serbaguna kepada Penduduk	

7.2 Perancang Bandar

PERANCANG BANDAR	
H3-1	Perancangan Bandar yang teratur perlu mengambil kira keperluan penduduk terhadap akses yang mudah kepada kemudahan seperti pengangkutan awam dan kawasan rekreasi. Selain itu, ia juga perlu memberi perhatian kepada kehendak golongan kurang upaya untuk turut sama menikmati kemudahan tersebut dengan mudah dan pantas.
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Memudahkan akses masyarakat dan golongan kurang upaya terhadap kemudahan awam yang disediakan menerusi perancangan Bandar yang teratur	
Pengukuran <ol style="list-style-type: none"> 1. H3-1-1 Jumlah ekar taman dan tanah lapang negeri; 2. H3-1-2 Peratus dari jumlah kilometer jalan mempunyai laluan basikal; 3. H3-1-3 Peratus dari projek perumahan dan pelbagai kegunaan terletak 0.5 kilometer dari transit awam; 4. H3-1-4 Kemudahan “ramp” akses baru; 5. H3-1-5 Kemudahan “ramp” akses “retrofitted”; 6. H3-1-6 Persimpangan mempunyai “tactile signal controls” 	

7.3 Akses Kawasan Hijau

AKSES KAWASAN HIJAU	
H3-2	Kesihatan mental dan fizikal rakyat memerlukan penyediaan dan akses kepada kawasan hijau yang mencukupi bagi membolehkan kegiatan komuniti dan rekreasi diadakan dengan selesa, selamat dan mudah
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Meningkatkan penyediaan dan akses kemudahan kawasan hijau	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> H3-2-1 Bilangan taman dan tanah lapang negeri; H3-2-2 Jumlah kaki persegi taman dan tanah lapang negeri per kapita; H3-2-3 Peratus penduduk dalam lingkungan 0.5 kilometer dari taman atau ruang rekreasi terbuka; H3-2-4 Peratus penduduk dalam lingkungan 1 kilometer dari taman atau ruang rekreasi terbuka; H3-2-5 Penambahan baru jumlah ekar taman dan tanah lapang negeri; H3-2-6 "<i>Lineal feet</i>" dari jumlah laluan "<i>hiking</i>" sedia ada; H3-2-7 "<i>Lineal feet</i>" laluan "<i>hiking</i>" baru / baikpulih; H3-2-8 Bilangan sekolah yang dibenarkan berfungsi sebagai taman kejiranan 	

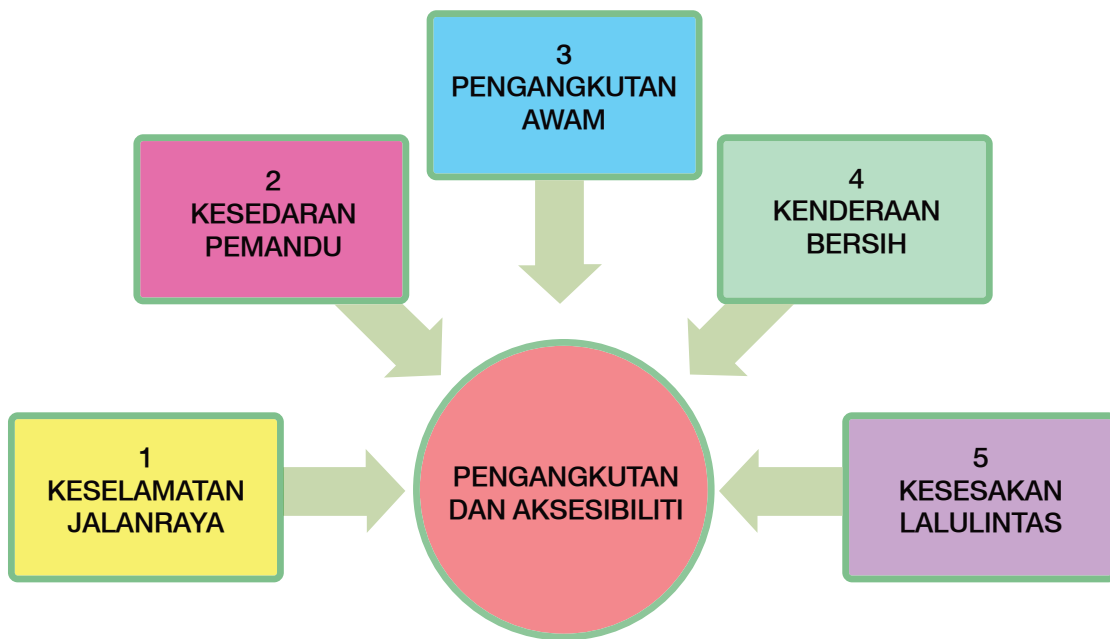

PENGANGKUTAN DAN AKSESIBILITI

8. PENGANGKUTAN DAN AKSESIBILITI

Penyediaan sistem pengangkutan dan aksesibiliti yang sempurna merupakan kunci kepada kehidupan yang selesa di sebuah negeri maju dan mampan. Sejumlah lima (5) sub-kategori dikenalpasti bagi tujuan ini iaitu keselamatan jalanraya, kesedaran pemandu, pengangkutan awam, kenderaan bersih dan kesesakan lalulintas.

8.1 Keselamatan Jalan Raya

KESELAMATAN JALAN RAYA	
B6-1	Keselamatan jalan raya menjamin kesejahteraan hidup dan membantu kegiatan sosioekonomi yang stabil
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Meningkatkan keselamatan jalan raya	
Pengukuran B6-1-1 Nisbah Kes Kemalangan Jalan Raya kepada 10,000 penduduk	

8.2 Kesedaran Pemandu

KESEDARAN PEMANDU	
B6-2	Punca utama kemalangan adalah sikap pemandu yang lalai serta tidak mematuhi peraturan dan undang-undang. Kemajuan sikap pemandu mencerminkan kemajuan sesebuah negeri. Kematian akibat kemalangan jalan raya merupakan salah satu punca kematian utama dan mendatangkan kerugian sumber yang tinggi.
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Mengubah sikap pemandu ke arah pemanduan berhemah	
Pengukuran B6-2-1 Peratus Kes Kemalangan Jalan Raya yang Melibatkan Maut	

8.3 Pengangkutan Awam

PENGANGKUTAN AWAM	
H5-1	Rangkaian pengangkutan awam yang menyeluruh dan lebih cekap adalah penggerak kepada pertumbuhan ekonomi yang mampan, dan ianya adalah penting dalam memastikan kawasan bandar dan luar bandar menjadi tempat yang menarik untuk didiami, bekerja dan beriadah. Ini penting terutama di kawasan bandar yang berfungsi sebagai hab ekonomi yang menyediakan mobiliti kepada beratus atau beribu orang sehari. Tanpa sistem pengangkutan awam yang berfungsi dengan baik, kesesakan, kehilangan produktiviti serta kemerosotan kualiti hidup akan menyebabkan bandar besar dan sederhana kekurangan daya saing dan kesesuaian untuk didiami. (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Meningkatkan penyediaan dan akses pengangkutan awam	
Pengukuran <ol style="list-style-type: none"> 1. H5-1-1 Peratus perumahan dalam lingkungan 1 kilometer dari transit awam; 2. H5-1-2 Peratus perniagaan dalam lingkungan 1 kilometer dari transit awam; 3. H5-1-3 Jumlah laluan awam oleh kesemua pengangkutan awam; 4. H5-1-4 Jumlah kilometer laluan harian perkhidmatan bas awam; 5. H5-1-5 Bilangan hentian bas; 6. H5-1-6 Bilangan Bas awam; 7. H5-1-7 Peratus bas awam berumur > 5 tahun; 8. H5-1-8 Peratus bas awam berumur > 10 tahun; 9. H5-1-9 Peratus bas awam berumur > 5 tahun 	

8.4 Kenderaan Bersih

KENDERAAN BERSIH	
H5-2	<p><i>“Public transport is one of the alternatives in reducing emissions despite of walking and cycling. Public transport comprises bus, train, tram, ferry and few more. Though by using public transport can help the environment and ease congestion, however it still may be harmful. Take an example of bus. The usage of fuel to run a bus will affects the quality of the air. More fuel burned means more natural resources are used and more pollution is created due to the extraction and processing of the fuel. (Sumber: Low Carbon Cities Framework)”</i></p>
<p><i>Baseline 2010 (To be determined)</i></p>	
<p>Sasaran 2020 Meningkatkan penggunaan kenderaan bersih (clean vehicle) yang menggunakan bahan api alternatif dan efisien.</p>	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. H5-2-1 Jumlah kenderaan kerajaan; 2. H5-2-2 Peratus kenderaan kerajaan menggunakan bahan api alternative; 3. H5-2-3 Peratus kenderaan kerajaan menggunakan biodiesel; 4. H5-2-4; Peratus kenderaan kerajaan jenis hybrid; 5. H5-2-5 Peratus kenderaan kerajaan jenis diesel dipasang perangkap <i>“particulate”</i> 	

8.5 Kesesakan Lalulintas

KESESAKAN LALU LINTAS	
H5-3	<p><i>“Traffic congestion is a growing problem globally. Congestion happens due to the increasing number of car ownership, easy access to wide range of activities in the city and also because of lack and inconvenient path for walking and cycling. People prefer to use cars to get to their destination even in a short distance. Numerous studies have been done so as to mitigate this kind of problem. The more time vehicles spend on the road, it results in higher fuel consumption and CO2 emissions. (Sumber: Texas Transportation Institute's; TTI's-Urban Mobility Report)”</i></p>
<p><i>Baseline 2010 (To be determined)</i></p>	
<p>Sasaran 2020 Memastikan sifar kesesakan lalulintas terutama dikawasan tumpuan ramai</p>	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. H5-3-1 Purata <i>“vehicle ridership”</i> seluruh negeri; 2. H5-3-2 Purata <i>“vehicle ridership”</i> kakitangan awam; 3. H5-3-3 Jumlah kilometer laluan basikal seluruh negeri; 4. H5-3-4 Rak basikal di laluan umum (<i>public right of way</i>); 5. H5-3-5 Bilangan penumpang perkhidmatan bas awam 	

9. PENGURUSAN DAN KEWANGAN

Masyarakat maju dan moden menuntut ketelusan dan tadbir urus yang baik daripada pihak berkuasa. Pengurusan organisasi dan kewangan yang baik akan memberi kesan kepada kualiti hidup rakyat. Sejumlah empat (4) sub-kategori ditumpukan iaitu perkhidmatan pihak berkuasa tempatan, komitmen pelancongan, pengurusan hasil, kualiti hidup dan perkhidmatan efektif dan telus.

9.1 Perkhidmatan Pihak Berkuasa Tempatan

PERKHIDMATAN PBT	
B7-1	Sistem penyampaian perkhidmatan PBT memberikan kesan kepada kegiatan perniagaan terutamanya pengawalan penggunaan tanah dan perancangan Bandar. Kelulusan C.F.O. yang singkat dapat menggambarkan kecekapan Pihak Berkuasa Tempatan. (Sumber: MURNInet)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
<i>Sasaran 2020</i> Mempercepatkan tempoh kelulusan CFO	
<i>Pengukuran</i> B7-1-1 Peratus Kelulusan CFO	

9.2 Komitmen Pelancongan

KOMITMEN PELANCONGAN	
B7-2	Perbelanjaan oleh Pihak Berkuasa Tempatan dalam penyelenggaraan dan pengindahan kawasan tarikan pelancongan awam. Ia mencerminkan komitmen Pihak Berkuasa Tempatan tentang penjagaan kawasan dan bangunan tarikan pelancongan di kawasan kajian. (Sumber: MURNInet)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Memastikan perbelanjaan yang sesuai	
Pengukuran B7-2-1 Peratus peruntukan projek pembangunan pelancongan per kapita	

9.3 Pengurusan Hasil

PENGURUSAN HASIL	
B7-3	Agihan hasil pendapatan pihak berkuasa tempatan (kecuali geran pembangunan) bagi setiap penduduk. Hasil perkapita yang tinggi dapat membiayai projek pembangunan dan perkhidmatan bandar yang lebih berkualiti kepada penduduk. PBT perlu ada rizab kewangan yang mencukupi untuk mengurangkan pergantungan kepada sumber-sumber lain. (Sumber: MURNInet)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Meningkatkan hasil per kapita dan rizab kewangan yang sesuai	
Pengukuran <ol style="list-style-type: none"> 1. B7-3-1 Hasil PBT Perkapita ; 2. B7-3-2 Nisbah Aliran Tunai Kepada Emolumen; 3. B7-3-4 Perbelanjaan Pembangunan Per Kapita; 4. B7-3-5 Nisbah Pegawai Dalam Kumpulan Pengurusan & Ikhtisas Kepada Penduduk; 5. B7-3-6 Peratus Perbelanjaan Mengurus Berbanding Hasil; 6. B7-4-1 Kadar Kutipan Cukai. 	

9.4 Kualiti Hidup

KUALITI HIDUP	
B7-4	Kutipan cukai yang tinggi dapat membiayai pelbagai projek pembangunan untuk mempertingkatkan kualiti hidup kawasan kajian. (Sumber: MURNInet)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Memastikan kutipan cukai yang dapat membiayai projek untuk meningkatkan kualiti hidup	
Pengukuran B7-4-1 Kadar Kutipan Cukai	

9.5 Perkhidmatan Efektif dan Telus

PERKHIDMATAN EFEKTIF DAN TELUS	
M4-1	Seperti mana kerajaan lain di seluruh dunia, Kerajaan Malaysia berhadapan dengan persekitaran global yang pesat berubah. Harapan dan tuntutan terhadap perkhidmatan awam semakin meningkat, kedudukan fiskal semakin meruncing dan isu menjadi semakin kompleks bila mana isu tersebut merentasi sempadan tradisi organisasi dan geografi. Persekitaran ini memerlukan pendekatan baru. Dengan aspirasi Malaysia untuk menjadi negara berdaya saing dan berpendapatan tinggi, Kerajaan perlu bertindak sebagai sebuah perbadanan yang kompetitif. Justeru, Kerajaan khususnya sektor awam, perlu ditransformasikan. (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Meningkatkan sistem penyampaian perkhidmatan kerajaan	
Pengukuran 1. M4-1-1 Kecekapan Kerajaan (%); 2. M4-1-2 Indeks Persepsi Rasuah (%)	

10. SOSIOLOGI DAN IMPAK SOSIAL

Sejumlah sepuluh (10) sub-kategori dalam kategori ini iaitu pendidikan awal, moral remaja, kelestarian sosial, keharmonian keluarga, penjagaan kesihatan, pembangunan sumber manusia, keselamatan dan keharmonian, kesaksamaan gender, keselamatan sosial dan pendidikan.

10.1 Pendidikan Awal

PENDIDIKAN AWAL	
B4-1	<p>Pendidikan awal memainkan peranan penting dalam pembinaan minda kanak-kanak dan dapat membantu mengurangkan masalah pembelajaran semasa dan pencapaian pada masa hadapan. Peringkat awal pembelajaran kanak-kanak merupakan tempoh kritikal yang menjadi penentu kepada perkembangan minda individu dan bersifat kumulatif. Sehubungan itu, Kerajaan akan memberi tumpuan untuk meningkatkan dan memperluas pendidikan awal bagi menyediakan asas yang kukuh kepada lebih ramai kanak-kanak supaya mereka boleh berjaya. (Sumber: RMKe-10)</p>
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Meningkatkan penyediaan kemudahan pra-sekolah kepada penduduk.	
Pengukuran	
B4-1-1 Nisbah Pra Sekolah kepada Penduduk	

10.2 Moral Remaja

MORAL REMAJA	
B5-1	<p>Kerajaan menyedari kepentingan belia dalam pembangunan ekonomi. Justeru, langkah akan diambil untuk menyediakan belia bagi memainkan peranan untuk menyumbang ke arah pembangunan negara melalui peningkatan kemahiran yang bersesuaian, penerapan nilai-nilai murni dan pemikiran positif untuk memastikan kejayaan mereka. Generasi belia juga harus menjadi lebih proaktif dan dinamik supaya dapat memenuhi tuntutan persekitaran ekonomi yang sentiasa berubah. (Sumber: RMKe-10)</p>
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Sifar jenayah remaja menjelang 2020	
Pengukuran	
B5-1-1 Nisbah Kes Juvana kepada 10,000 penduduk	

10.3 Kelestarian Sosial

KELESTARIAN SOSIAL	
B5-2	Dasar Sosial Negara (DSN) merupakan dasar pembangunan sosial yang berteraskan nilai-nilai murni dan peningkatan keupayaan insan bagi mencapai kesepaduan dan kestabilan sosial, ketahanan nasional dan kesejahteraan hidup masyarakat Malaysia yang maju dan mantap. (Sumber: Dasar Sosial Negara)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
<i>Sasaran 2020</i> Sifar gejala sosial menjelang tahun 2020	
<i>Pengukuran</i> B5-2-1 Nisbah kes tangkapan gejala sosial kepada 1,000 penduduk	

10.4 Keharmonian Keluarga

KEHARMONIAN KELUARGA	
B5-3	Institusi keluarga yang diterap dengan nilai kekeluargaan yang positif, perkongsian tanggungjawab dalam kalangan ahli keluarga dan institusi perkahwinan yang kukuh merupakan keutamaan dalam agenda pembangunan negara. Keluarga merupakan asas sebuah negara yang sihat, dinamik dan produktif. Ia juga penting dalam memenuhi keperluan emosi dan fizikal individu untuk mencapai kedudukan ekonomi dan sosial yang tinggi. (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
<i>Sasaran 2020</i> Mengurangkan kadar perceraian kepada tidak melebihi 5 %	
<i>Pengukuran</i> B5-3-1 Kadar perceraian kepada 1,000 keluarga	

10.5 Penjagaan Kesihatan

PENJAGAAN KESIHATAN	
M3-1	Kesihatan dan kesejahteraan rakyat merupakan kunci untuk Malaysia mencapai objektif pembangunan ekonomi dan masyarakat. Penjagaan kesihatan yang bertambah baik menyumbang kepada tenaga kerja yang lebih produktif dan merupakan teras untuk menjadikan Malaysia tempat yang lebih baik untuk didiami. (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Meningkatkan jangka hayat penduduk, mengurangkan kadar kematian bayi dan meningkatkan bilangan doktor mengikut tanda aras skor tertinggi OECD	
Pengukuran <ol style="list-style-type: none"> 1. M3-1-1 Jangka Hayat : keseluruhan; 2. M3-1-2 Jangka Hayat: Lelaki; 3. M3-1-3 Jangka Hayat: Wanita; 4. M3-1-4 Kematian bayi (per 1,000 kelahiran); 5. M3-1-5 Bilangan Doktor (per 1,000 penduduk) 	

10.6 Pembangunan Sumber Manusia

PEMBANGUNAN SUMBER MANUSIA	
M3-2	Modal insan merupakan pelaburan terpenting bagi pembangunan sesebuah negara dan menjadi teras kepada inovasi dan ekonomi berpendapatan tinggi yang produktif. Tidak ada negara mampu mencapai kemajuan tanpa memiliki modal insan cemerlang yang berkemahiran tinggi, boleh bertindak balas dengan pantas dan kreatif terhadap perubahan ekonomi, dan berpaksikan kepada penjaan dan penggunaan pengetahuan. Oleh itu, membangun, menarik dan mengekalkan modal insan bertaraf dunia merupakan prasyarat penting bagi mencapai hasrat negara. (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Skor tertinggi negara OECD	
Pengukuran <ol style="list-style-type: none"> 1. M3-2-1 Pekerja Berpengetahuan (%); 2. M3-2-2 Pertumbuhan penduduk (%). 	

10.7 Keselamatan dan Keharmonian

KESELAMATAN DAN KEHARMONIAN	
M3-3	Keselamatan dan keharmonian merupakan tuntutan utama kepada penduduk di sesebuah negeri maju dan moden. Jenayah dan perasaan takut terhadap jenayah membawa kesan yang besar ke atas kualiti hidup. Menyedari bahawa jenayah memberi kesan kepada rakyat dan ekonomi, Kerajaan telah menetapkan usaha Pengurangan Jenayah sebagai salah satu daripada enam Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA) (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010</i> Melebihi skor tertinggi negara OECD	
<i>Sasaran 2020</i> Mengekalkan pencapaian semasa	
<p><i>Pengukuran</i></p> <ol style="list-style-type: none"> M3-3-1 Jenayah (per 100,000 penduduk); M3-3-2 Pembunuhan (per 100,000 penduduk). 	

10.8 Kesaksamaan Gender

KEHARMONIAN KELUARGA	
M3-4	<i>"World bodies have defined gender equality in terms of human rights, especially women's rights, and economic development. UNICEF defines gender equality as "levelling the playing field for girls and women by ensuring that all children have equal opportunity to develop their talents. The United Nations Population Fund has declared that women have a right to equality. "Gender equity" is one of the goals of the United Nations Millennium Project, to end world poverty by 2015; the project claims, "Every single Goal is directly related to women's rights, and societies where women are not afforded equal rights as men can never achieve development in a sustainable manner." Thus, promoting gender equality is seen as an encouragement to greater economic prosperity (Sumber: Wikipedia)"</i>
<i>Baseline 2010</i> (To be determined)	
<i>Sasaran 2020</i> Meningkatkan peratus wanita dalam pengurusan kepada sekurang-kurangnya 30%	
<p><i>Pengukuran</i></p> <ol style="list-style-type: none"> M3-4-1 Wanita dalam Parlimen (%); M3-4-1 Wanita dalam Pentadbiran (%) 	

10.9 Keselamatan Sosial

KESELAMATAN SOSIAL	
M3-5	<p><i>“Social protection refers to a set of benefits available (or not available) from the state, market, civil society and households, or through a combination of these agencies, to the individual/households to reduce multi-dimensional deprivation. This multi-dimensional deprivation could be affecting less active poor persons (e.g. the elderly, disabled) and active poor persons (e.g. unemployed). (Sumber: Wikipedia)”</i></p>
<p><i>Baseline 2010 (To be determined)</i></p>	
<p>Sasaran 2020 Mengurangkan kadar kebergantungan dan kemiskinan.</p>	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M3-5-1 Kadar Kebergantungan (%); 2. M3-5-2 Kemiskinan (%) 	

10.10 Pendidikan

PENDIDIKAN	
M3-6	<p><i>“A right to education has been created and recognized by some jurisdictions: since 1952, Article 2 of the first Protocol to the European Convention on Human Rights obliges all signatory parties to guarantee the right to education. At world level, the United Nations' International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights of 1966 guarantees this right under its Article 13. (Sumber: Wikipedia)”</i></p>
<p><i>Baseline 2010 (To be determined)</i></p>	
<p>Sasaran 2020 Meningkatkan kualiti dan peluang pendidikan.</p>	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M3-6-1 Nisbah Guru Kepada Murid Sekolah Rendah; 2. M3-6-1 Pendidikan Tertiar (% daripada 25-34 tahun) 	

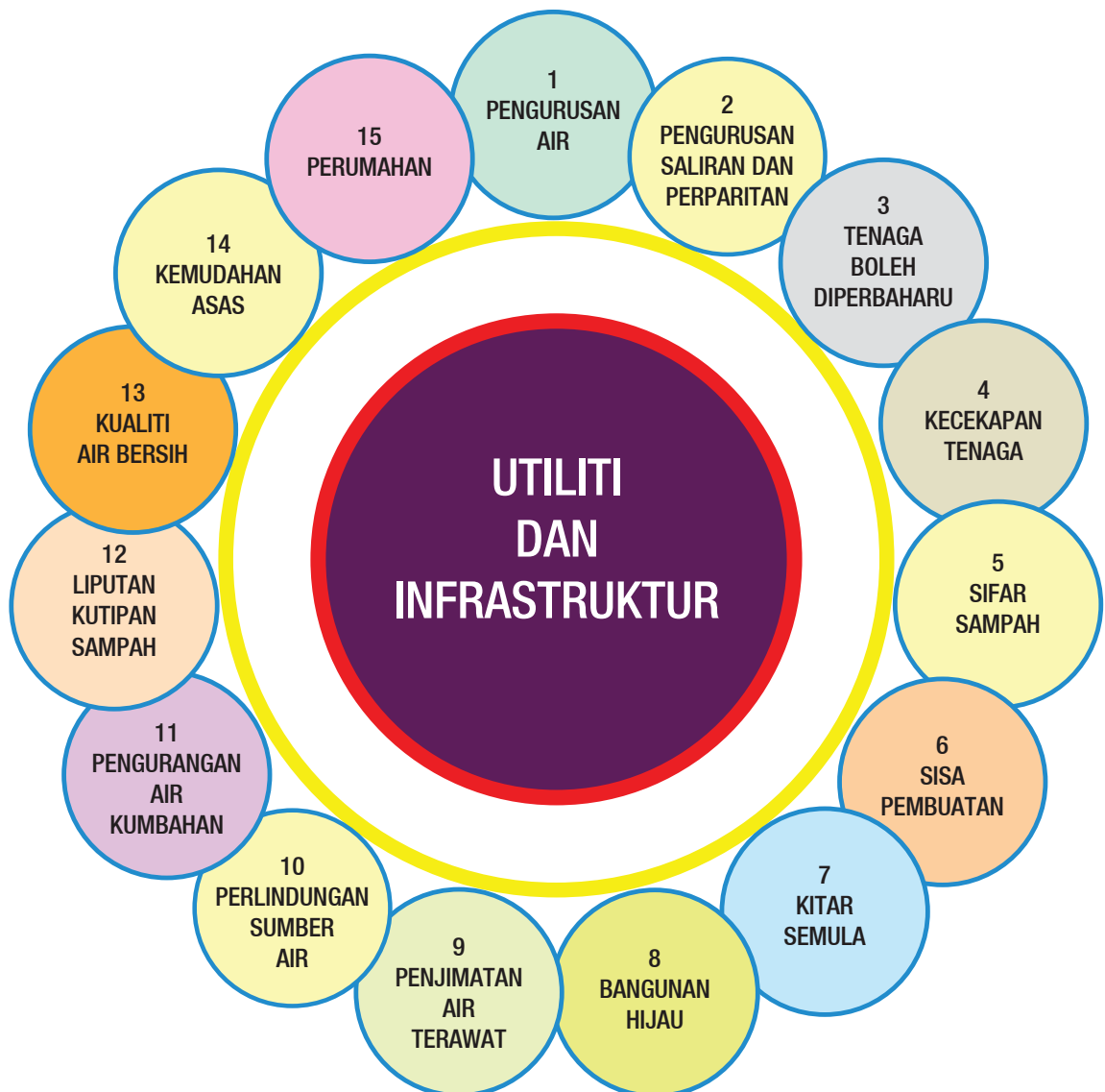

S A M B

11. UTILITI DAN INFRASTRUKTUR

Sejumlah 15 sub-kategori ditumpukan iaitu pengurusan air, pengurusan saluran dan perparitan, tenaga boleh diperbaharu, kecekapan tenaga, sifar sampah, sisa pembuatan, kitar semula, bangunan hijau, penjimatan air terawat, perlindungan sumber air, pengurangan air kumbahan, liputan kutipan sampah, kualiti air bersih, kemudahan asas dan perumahan.

11.1 Pengurusan Air

PENGURUSAN AIR	
B3-1	<p><i>"The World Bank recommends that NRW should be "less than 25%". The most commonly used indicator to benchmark NRW is the percentage of NRW as a share of water produced. However, from an economic point of view it is not appropriate to try to reduce NRW to the lowest possible level as reducing leakage to zero is virtually impossible and enormously expensive. So the aim for water utilities is to achieve what is known as the economic level of leakage". (Sumber: Suruhanjaya Pengurusan Air Negara)</i></p>
<p>Baseline 2010 Melaka had reduced its NRW from 30.09% in 2008 to 26.02% by end 2010</p>	
<p>Sasaran 2020 Kurang dari 25% menjelang tahun 2020</p>	
<p>Pengukuran B3-1-1 Kadar Kehilangan Air.</p>	

11.2 Pengurusan Saliran dan Perparitan

PENGURUSAN SALIRAN DAN PARIT	
B3-2	<p><i>"Malaysia is a tropical country that received high rainfall throughout the year. The intensity of rain even more high during the monsoon season which occurs in December and May. Due to the heavy downpour, most states in the northern and eastern of the country like Kedah, Perlis, Kelantan and Terengganu faced severe flooding every year. Instead of widening the river, several more actions can be applied such as revamping the drainage system projects and more. (Sumber: Low Carbon Cities Framework)"</i></p>
<p>Baseline 2010 (To be determined)</p>	
<p>Sasaran 2020 Mengurangkan peratus kawasan pembangunan di kawasan cenderung banjir.</p>	
<p>Pengukuran B3-2-1 Peratus Keluasan Kawasan Pembangunan di Kawasan Cenderung Banjir.</p>	

11.3 Tenaga Boleh Diperbaharu

TENAGA BOLEH DIPERBAHARU	
H2-1	<p>Tenaga boleh diperbaharui ialah tenaga yang dijana daripada sumber semula jadi seperti cahaya suria, angin, hujan, ombak, geoterma, yang boleh diperbaharui secara semula jadi. Teknologi-teknologi tenaga boleh diperbaharui termasuklah kuasa suria, hidroelektrik, biojisim dan bahan bakar bio. Pada tahun 2006, sekitar 18% daripada penggunaan tenaga dunia dihasilkan oleh sumber-sumber yang boleh diperbaharui, dengan 13% datang daripada teknologi biojisim tradisional seperti pembakaran kayu. Kuasa hidro pula menyumbang sebanyak 3% diikuti dengan pemanasan air (1.3%). Teknologi moden seperti geoterma, angin, suria dan ombak membentuk 0.8% penggunaan keseluruhan tenaga. Potensi penggunaan tenaga sebegini adalah sangat besar, mengatasi kesemua sumber-sumber sedia ada dan telah dicadangkan untuk digunakan sebagai sumber utama penjanaan kuasa. (Sumber: Wikipedia)</p>
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Meningkatkan sumbangan tenaga boleh diperbaharu kepada 20% penggunaan tenaga seluruh negeri.	
Pengukuran	
<ol style="list-style-type: none"> 1. H2-1-1 Peratus penggunaan tenaga boleh diperbaharu seluruh negeri; 2. H2-1-2 Jumlah MWh penggunaan tenaga boleh diperbaharu seluruh negeri; 3. H2-1-3 Peratus pengguna tenaga hijau daripada jumlah pengguna tenaga keseluruhan; 4. H2-1-4 Jumlah pengguna tenaga hijau; 5. H2-1-5 Bilangan pemasangan solar seluruh negeri; 6. H2-1-6 Bilangan pemasangan solar seluruh negeri (terkumpul); 7. H2-1-7 Bilangan pemasangan solar di kemudahan kerajaan 8. H2-1-8 Keupayaan kW solar seluruh negeri; 9. H2-1-9 Keupayaan kW solar seluruh negeri (terkumpul) 10. H2-1-10 Keupayaan kW solar di kemudahan kerajaan; 11. H2-1-11 Bilangan kemudahan kerajaan dengan langganan tenaga hijau 	

11.4 Kecekapan Tenaga

KECEKAPAN TENAGA	
H2-2	<p>Bekalan tenaga yang andal, berkualiti tinggi dan berkesan kos adalah penting untuk menarik pelaburan baru serta menggalakkan perkembangan industri sedia ada dalam aktiviti nilai ditambah yang tinggi. Dalam tempoh Rancangan, Dasar Baru Tenaga (2011-2015) memberi penekanan kepada jaminan bekalan tenaga, kecekapan dari segi ekonomi serta pemuliharaan alam sekitar dan sosial. Dasar Baru Tenaga memberi tumpuan kepada lima tonggak strategik iaitu pelaksanaan inisiatif pembekalan dan pengurusan sumber tenaga yang andal, pelaksanaan inisiatif kecekapan tenaga, penetapan harga tenaga berasaskan pasaran, pengukuhan tadbir urus dan pengurusan perubahan. (Sumber : RMKe-10)</p>
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Meningkatkan kecekapan tenaga seluruh negeri.	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. H2-2-1 Jumlah MWh penggunaan tenaga seluruh negeri; 2. H2-2-2 Jumlah MWh penggunaan tenaga sektor kerajaan; 3. H2-2-3 Jumlah MWh penggunaan tenaga sektor perumahan ; 4. H2-2-4 Jumlah MWh penggunaan tenaga sektor komersil; 5. H2-2-5 Jumlah MWh penjimatan tenaga dari kecekapan tenaga perumahan dan pengurangan permintaan; 6. H2-2-6 Jumlah MWh pengurangan tenaga puncak dari kecekapan tenaga perumahan dan pengurangan permintaan; 7. H2-2-7 Jumlah MWh penjimatan tenaga dari kecekapan tenaga komersil dan pengurangan permintaan; 8. H2-2-8 Jumlah MWh pengurangan tenaga puncak dari kecekapan tenaga komersil dan pengurangan permintaan; 9. H2-2-9 Jumlah MWh penjimatan tenaga dari kecekapan tenaga kerajaan dan pengurangan permintaan; 10. H2-2-10 Jumlah MWh pengurangan tenaga puncak dari kecekapan tenaga kerajaan dan pengurangan permintaan; 11. H2-2-11 Jumlah MWh penjimatan tenaga dari program kecekapan tenaga setiap sektor; 12. H2-2-12 Jumlah MWh penjimatan tenaga dari program kecekapan tenaga setiap sektor (terkumpul); 13. H2-2-13 Jumlah MW jumlah beban puncak dari setiap sektor; 14. H2-2-14 Jumlah MW jumlah beban puncak dari setiap sektor (terkumpul); 15. H2-2-15 Jumlah Decatherm penggunaan gas asli perumahan; 16. H2-2-16 Jumlah Decatherm penggunaan gas asli bukan-perumahan 	

11.5 Sifar Sampah

SIFAR SAMPAH	
H2-3	Pelupusan dan kutipaan sisa pepejal merupakan isu penting dalam kesihatan awam yang menyentuh kehidupan seharian rakyat Malaysia (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Sifar pembuangan sisa ke tapak pelupusan sampah menjelang tahun 2020	
<p>Pengukuran</p> <p>H2-3-1 Jumlah tan sisa pepejal yang dikumpulkan oleh PBT;</p> <p>H2-3-2 Jumlah tan sisa pepejal yang diasingkan dari tapak pelupusan;</p> <p>H2-3-3 Jumlah tan sisa pepejal yang dilupuskan di tapak pelupusan;</p> <p>H2-3-4 Jumlah kilogram sisa pepejal dihasilkan per kapita;</p> <p>H2-3-5 Jumlah kilogram sisa pepejal dilupuskan per kapita</p>	

11.6 Sisa Pembuatan

SISA PEMBUATAN	
H2-4	Komitmen pihak swasta khususnya pengilang untuk meningkatkan pengurusan sisa pembuatan terutamanya program pengurangan, penggunaan semula dan pengitaran semula (3R) adalah diperlukan. (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Pengurangan pengeluar sisa toksik sebanyak 30% menjelang tahun 2020	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> H2-4-1 Bilangan pengeluar sisa toksik seluruh negeri ; H2-4-2 Jumlah tan pengeluaran sisa toksik seluruh negeri 	

11.7 Kitar Semula

KITAR SEMULA	
H2-5	<p>Stesen pemindahan, kemudahan pemerolehan semula bahan secara bersepadu, tapak pelupusan sanitari dan kemudahan pelupusan dan rawatan lain merupakan keperluan utama masyarakat moden. Selain daripada sisa pepejal isi rumah, amalan kutipan berasingan juga dijalankan bagi memungut buangan bersaiz besar, buangan dari laman perumahan dan buangan yang boleh dikitar semula untuk memudahkan pengitaran dan pemerolehan semula bahan daripada sisa. Pemilik kediaman perlu digalakkan untuk mengasingkan sisa di punca untuk memudahkan pengitaran semula. Komitmen pihak swasta khususnya pengilang untuk meningkatkan pengurusan sisa pepejal terutamanya program pengurangan, penggunaan semula dan pengitaran semula (3R) adalah diperlukan. (Sumber: RMKe-10)</p>
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
<p>Sasaran 2020 Melaksanakan program kitar semula yang mesra pengguna dengan sasaran pengurangan 20% sisa pepejal per kapita ke tapak pelupusan sampah menjelang tahun 2020</p>	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. H2-5-1 Pelupusan sisa pepejal per kapita; 2. H2-5-2 Jumlah tan sisa hijau dikitar semula; 3. H2-5-3 Jumlah liter sisa berbahaya dikitar semula; 4. H2-5-4 Jumlah kilogram sisa elektronik dikitar semula; 5. H2-5-5 Jumlah liter minyak kenderaan dikitar semula; 6. H2-5-6 Jumlah tan sisa pembinaan dan perobohan dikitar semula 	

11.8 Bangunan Hijau

BANGUNAN HIJAU

H2-6

“Another factor contributes to greenhouse gas emissions are from building sector. It is stated that building sector consumes as much as 40% of the world’s energy. Though buildings provide shelter and beautify the concrete landscape in cities, yet they also affect our health and the environment. As many concerns arise in addressing this issue, this is why there is a need to have green building. The U.S Environmental Protection Agency (2010) defines green building as the practice of creating and using healthier and more resource-efficient models. It is based on the life-cycle of the building, starts from siting, design, construction, renovation, operation, maintenance and demolition. The primary goal is to reduce the overall impact of the built environment towards human health and natural environment. Numerous international researches have confirmed that green buildings generate less energy, less water and waste simultaneously creates healthy and productive environment. (Source: www.greenbuildingindex.org)”

Baseline 2010 Tiada bangunan hijau setakat 2011.

Sasaran 2020 Semua bangunan kerajaan yang dibina baru selepas tahun 2011 mesti mendapat pensijilan hijau. Sekurang-kurangnya 20% bangunan kerajaan yang telah siap dibina sebelum 2012 *“retrofitted”* untuk mendapat pensijilan hijau.

Pengukuran

1. H2-6-1 Bilangan bangunan menerima pensijilan hijau;
2. H2-6-2 Bilangan bangunan berdaftar untuk pensijilan hijau;
3. H2-6-3 Bilangan bangunan kerajaan menerima pensijilan hijau;
4. H2-6-4 Jumlah meter persegi projek bangunan hijau – bilangan permit dikeluarkan;
5. H2-6-5 Jumlah meter persegi bangunan baru

11.9 Penjimatan Air Terawat

PENJIMATAN AIR TERAWAT	
H2-7	<p><i>“Annually, it is estimated that 1.99 billion m³ or 37% is non-renewable water (NRW). This is the amount of water that is lost in the system –that is a difference in the supply of water produced and the consumption of water within a region. Carbon emission in the production of water is 276 kg/MI. The figure implies that there is an insurmountable amount of Carbon lost in the NRW. There is thus a need to better manage water that is produced. On the other hand, Malaysia has plenty of rain. Much of this rain falls within catchment areas. However, as the nation urbanizes, rain water within urban areas remain as surface water run-off. This is a source of water supply that could be trapped and used for urban services such as landscape irrigation, road cleaning, car washing, etc. Reusing and recycling of water helps in the reduction of carbon emission in that less water needs to be produced for urban services. (Sumber: Low Carbon Cities Framework)”</i></p>
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Mengurangkan penggunaan air per kapita sebanyak 10% pada tahun 2020	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. H2-7-1 Penggunaan air per kapita tahunan dalam liter; 2. H2-7-2 Penggunaan air per kapita harian dalam liter; 3. H2-7-3 Penggunaan air seluruh negeri dalam liter; 4. H2-7-4 Penggunaan air oleh perumahan dalam liter; 5. H2-7-5 Penggunaan air oleh komersil dalam liter; 6. H2-7-6 Jumlah liter penjimatan air disebabkan program penjimatan air 	

11.10 Perlindungan Sumber Air

PERLINDUNGAN SUMBER AIR	
H2-8	Sejajar dengan pembangunan ekonomi yang pesat, isu kemampuan sumber air menjadi semakin penting. Dalam hubungan ini, beberapa negeri telah mengalami masalah kekurangan bekalan air. Cabaran dalam pengurusan sumber air berkait rapat dengan isu memadan keperluan sumber air di antara kawasan yang mempunyai lebih sumber air dengan kawasan berkepadatan penduduk dan aktiviti ekonomi yang tinggi, justeru permintaan air yang meningkat. Antara punca utama pencemaran ialah pelepasan daripada loji rawatan kumbahan, industri berasaskan pertanian, penternakan, kerja pembersihan kawasan dan kumbahan domestik. (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Melindungi integriti punca air utama negeri	
Pengukuran <ol style="list-style-type: none"> 1. H2-8-1 Bilangan Ujian kualiti air tahunan; 2. H2-8-2 Jumlah kes pencemaran air; 3. H2-8-3 Jumlah empangan negeri; 4. H2-8-4 Jumlah liter air simpanan di empangan 	

11.11 Pengurangan Air Kumbahan

PENGURANGAN AIR KUMBAHAN	
H2-9	Penyediaan utiliti awam dari segi kualiti perkhidmatan dan liputan akan dipertingkatkan. Tumpuan penambahbaikan adalah kepada penyediaan perkhidmatan dan kemudahan awam yang lebih cekap dan mampan dari perspektif pemeliharaan alam sekitar dan operasi. Malaysia akan menilai semula kaedah pengurusan sumber air bermula daripada punca air diperolehi, perawatan dan pembekalan air kepada pengguna serta pelepasan air buangan ke persekitaran. (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Menggunakan garis panduan pengurusan air kumbahan, bagi mengurangkan 10% jumlah discaj air kumbahan tidak terawat pada 2020.	
Pengukuran <ol style="list-style-type: none"> 1. H2-9-1 Jumlah liter air kumbahan harian; 2. H2-9-2 Bilangan akaun pembentungan perumahan; 3. H2-9-3 Bilangan akaun pembentungan komersil dan industri 	

11.12 Liputan Kutipan Sampah

LIPUTAN KUTIPAN SAMPAH	
H2-10	Perkhidmatan pembersihan yang kerap dan andal akan mewujudkan persekitaran yang kondusif dan menarik bagi membolehkan orang ramai berkumpul di samping menjalani aktiviti seharian. Sistem pengurusan prestasi yang ketat dan dihubungkan dengan petunjuk prestasi utama (KPI) seperti pematuhan kepada jadual dan kekerapan kutipan, bilangan aduan dan jalan tercemar akibat tumpahan air larut resap perlu diadakan. Langkah yang perlu untuk menggalakkan kecekapan termasuk mengoptimum kos pengangkutan dengan memanfaatkan laluan terbaik sedia ada ke tapak pelupusan, jenis kenderaan yang paling sesuai dan jumlah optimum pekerja. (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Meningkatkan liputan kawasan yang menerima perkhidmatan kutipan sampah kepada 100%	
Pengukuran H2-10-1 Peratus Keluasan Kawasan yang Menerima Perkhidmatan Kutipan Sampah.	

11.13 Kualiti Air Bersih

KUALITI AIR BERSIH	
H-11	Penyediaan utiliti awam dari segi kualiti perkhidmatan dan liputan akan dipertingkatkan. Tumpuan penambahbaikan adalah kepada penyediaan perkhidmatan dan kemudahan awam yang lebih cekap dan mampan dari perspektif pemeliharaan alam sekitar dan operasi. Malaysia akan menilai semula kaedah pengurusan sumber air bermula daripada punca air diperolehi, perawatan dan pembekalan air kepada pengguna serta pelepasan air buangan ke persekitaran. (Sumber: RMKe-10)
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Mengurangkan kes penyakit bawaan air kepada 50% menjelang 2020	
Pengukuran H2-11-1 Nisbah Kes Penyakit Bawaan Air dan Makanan kepada 10,000 Penduduk	

11.14 Kemudahan Asas

KEMUDAHAN ASAS	
M2-1	<p>Kerajaan komited untuk memastikan kualiti hidup yang tinggi di kawasan bandar dan luar bandar selaras dengan aspirasi Malaysia untuk menjadi sebuah negara maju. Ini bermaksud kawasan di bandar dan luar bandar akan menjadi kawasan yang menarik untuk didiami dengan perumahan dan perkhidmatan yang berkualiti serta pelbagai aktiviti riadah dan kebudayaan. Ini bermakna kawasan luar bandar mengekalkan cirinya yang tersendiri di samping memanfaatkan keperluan perkhidmatan asas yang disediakan. Ini juga bermakna, pengangkutan awam dirancang untuk memenuhi keperluan rakyat, semua orang mendapat akses kepada penjagaan kesihatan yang berkualiti dan berasa selamat di dalam komuniti mereka. Akhir sekali, ini bermakna persekitaran akan dipelihara untuk generasi akan datang. (Sumber: RMKe-10)</p>
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 100% liputan akses kemudahan kepada keseluruhan Negeri Melaka menjelang tahun 2020	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> M2-1-1 Akses kepada air (%); M2-1-2 Akses kepada elektrik (%); M2-1-3 Akses kepada telefon dan Mobil (1,000 orang); M2-1-4 Pengguna Internet (per 1,000 orang) 	

11.15 Perumahan

PERUMAHAN	
B2-1	<p>Keluasan ruang lantai bagi setiap penghuni rumah. Ruang lantai meliputi semua ruang rumah termasuk bilik mandi dan tandas, bilik tidur, dapur, ruang tamu dan ruang-ruang lain yang digunakan secara peribadi dan domestik. Memberi gambaran tahap kesesakan ruang lantai kediaman. Purata saiz isi rumah adalah purata bilangan orang yang tinggal dalam satu isi rumah. Saiz isi rumah menggambarkan bilangan orang dalam rumah dan ia boleh dikaitkan dengan masalah kesesakan ruang. Bilangan unit perumahan yang telah siap dibina dan tidak terjual pada tahun kajian. Untuk memastikan keseimbangan antara penawaran dan permintaan unit kediaman di kawasan kajian. (Sumber: MURNInet)</p>
<i>Baseline 2010 (To be determined)</i>	
Sasaran 2020 Memastikan keluasan lantai yang selesa dan sesuai dengan isi rumah. Memastikan keseimbangan antara penawaran dan permintaan	
<p>Pengukuran</p> <ol style="list-style-type: none"> B2-1-1 Purata Saiz Isi Rumah; B2-1-2 Nisbah Ruang Lantai Bagi Setiap Seorang; B2-2-1 Peratus Stok Perumahan Tidak Terjual 	

12. PELAN TINDAKAN MELAKA MAJU NEGERIKU SAYANG NEGERI BANDAR TEKNOLOGI HIJAU

Pelan tindakan Melaka Maju Negeriku Sayang Negeri Bandar Teknologi Hijau telah dirumuskan bagi mencapai 8 kerangka objektif yang telah ditetapkan dengan memberi tumpuan kepada 5 sektor ekonomi utama iaitu pembuatan, perkhidmatan, pembinaan, perlombongan dan pertanian.

3.1 Pembuatan

Sektor pembuatan akan kekal sebagai sektor utama dalam pembangunan ekonomi negeri. Tumpuan akan diberikan bagi mewujudkan ekonomi hijau menerusi penggalakkan pelaburan oleh sektor swasta. Tindakan-tindakan berikut akan dilaksanakan bagi mencapai objektif ini:

- Menghijaukan infrastruktur dan “*physical-look*” kawasan perindustrian
- Mengurangkan sisa buangan industri menerusi amalan *4R (Recycle, Reuse, Reduce, Replenish)*
- Menggalakkan pengeluaran produk berasaskan teknologi hijau
- Menjadikan Melaka World Solar Valley sebagai hub pengeluaran tenaga solar negara
- Menggalakkan pembinaan bangunan hijau di dalam zon perindustrian

3.2 Perkhidmatan

Sektor perkhidmatan akan menjadi tunjang dan penyumbang terbesar kepada KDNK negeri menerusi tindakan-tindakan berikut:

3.2.1 Pelancongan (Penginapan dan Restoran)

- Menggalakkan penggunaan sistem penarafan hijau Kementerian Pelancongan bagi semua premis berkaitan pelancongan terutamanya hotel, restoran dan pusat rekreasi untuk menarik pelancong “hijau”
- Menggalakkan pembinaan restoran hijau
- Mewujudkan Direktori Perniagaan Hijau Negeri Melaka
- Memperkenalkan sistem parkir sepusat. Sebagai permulaan membina pusat parkir bagi bas pelancong di sekitar Pulau Melaka.

3.2.2 Pelancongan (Perdagangan & Runcit)

- Menggalakkan pembukaan premis perniagaan yang bercirikan hijau.
- Menggalakkan pembukaan pusat perniagaan barangan dan produk teknologi hijau setempat
- Menetapkan jadual waktu operasi untuk pasar borong
- Menggalakkan perniagaan atas talian (*video conference*, pembelian *on-line*)

3.2.3 Pengangkutan

I. Awam

- Mewujudkan pembinaan kemudahan guna sama seperti parkir sepusat (*Sharing facility*)
- Menggalakkan pengurangan penggunaan kenderaan awam yang telah lama dan berusia
- Menggalakkan penggunaan tenaga boleh diperbaharu oleh kenderaan pengangkutan awam, kerajaan dan persendirian (Contohnya penggunaan bateri, solar dan biodiesel)
- Memperbaiki penjadualan perjalanan dan ketepatan masa kenderaan awam terutamanya bas awam
- Memperbanyakkan perjalanan (*Route*) yang singkat dan pantas bagi kenderaan awam

II. Persendirian

- Menggalakkan had tempoh penggunaan dan pemilikan kenderaan berusia dan lama
- Menggalakkan pengeksporan kereta lama ke negara luar

III. Perdagangan

- Menggalakan penggunaan tenaga boleh diperbaharu
- Membina lorong khas untuk kenderaan berat

3.2.4 Kewangan dan insurans

- Mewujudkan spesifikasi pembelian menggunakan pendekatan perolehan hijau – “*green purchasing*”
- Mengamalkan perolehan hijau dalam perolehan Kerajaan di mana produk yang di peroleh hendaklah mempunyai 60% kandungan dan amalan hijau
- Memberikan diskaun premium tanah kepada projek pembinaan yang mempunyai pendekatan hijau. Sebaliknya mengenakan premium yang tinggi kepada projek pembinaan yang tidak mengamalkan pendekatan hijau
- Memberikan insentif cukai taksiran dan lain-lain kepada perniagaan atau pembinaan hijau
- Menggalakkan pemberian diskaun bagi premium insurans kenderaan dan bangunan hijau

3.2.5 Pendidikan

- Mewujudkan silibus teknologi hijau untuk mendidik masyarakat
- Menggalakkan reka bentuk sekolah bercirikan teknologi hijau
- Memastikan setiap sekolah menyediakan pusat sumber atau sudut teknologi hijau untuk rujukan dan kesedaran awal di kalangan murid
- Memperkenalkan ko-kurikulum hijau dan memberikan pengiktirafan dan anugerah kepada sekolah yang mengamalkan hijau. Misalnya, mewujudkan Persatuan Teknologi Hijau atau Persatuan Pencinta Alam Sekitar

3.2.6 Perkhidmatan Kerajaan

- Menyediakan silibus Melaka Hijau untuk dilaksanakan di semua Institusi Pendidikan di Melaka
- Membangunkan Akademi Teknologi Hijau untuk mendidik masyarakat mengenai amalan hijau
- Memperkenalkan sistem penarafan Melaka Hijau untuk semua jabatan di Negeri Melaka
- Memastikan pengurangan penggunaan plastik dan polysterine di premis kerajaan
- Memastikan penarafan hijau bagi semua premis kerajaan
- Menghasilkan garis panduan di peringkat Kerajaan untuk kelulusan binaan bangunan baru bercirikan teknologi hijau dan insentif
- Meningkatkan sistem perkhidmatan Pihak Berkuasa Tempatan
- Mensasarkan pengurangan sisa pepejal 60% melalui **4R(reuse, reduce, recycle, replenish)**
- Memastikan penjimatan tenaga semasa kepada 50% di setiap premis kerajaan
- Meningkatkan pengurusan kawasan hijau dan tanah lapang yang lebih berfungsi dan selamat
- Memperbanyakkan penggunaan kamera litar tertutup untuk mewujudkan suasana selamat
- Memastikan penggunaan air yang lebih cekap di premis kerajaan

3.3 Pembinaan

- Meningkatkan penggunaan *Industrialized Building System (IBS)*
- Menggalakkan penggunaan bahan tempatan secara optimum untuk mengurangkan pergerakan pengangkutan
- Memastikan rekabentuk bangunan menggunakan sumber semulajadi secara optimum
- Memastikan penggunaan R22 dalam alat penghawa dingin diganti dengan R12 menerusi "*district cooling system*" bagi mengurangkan pengeluaran karbon

3.4 Pertanian

- Menggalakkan penggunaan baja organik
- Meningkatkan produktiviti pertanian melalui penggunaan teknologi hijau
- Menggalakkan penggunaan teknologi hijau dan bersih oleh industri ternakan
- Meningkatkan pengeluaran produk pertanian dan perladangan organik tempatan

3.5 Perlombongan

- Memastikan pengeluaran bahan batuan hanya untuk kegunaan dalam negeri Melaka sahaja
- Memastikan penggunaan bahan-bahan kaedah letupan tidak dibenarkan di negeri Melaka

AUO
SUNPOWER

81

BAB 13

**PEMBANGUNAN KAWASAN KHAS
TEKNOLOGI HIJAU**

13. PEMBANGUNAN KAWASAN KHAS TEKNOLOGI HIJAU

Kerajaan Negeri akan membangunkan sejumlah dua (2) kawasan khas teknologi hijau sebagai “*showcase*” pembangunan dan penggunaan teknologi hijau di Negeri Melaka.

13.1 Pembangunan Lembah Solar Dunia Di Rembia (*Melaka World Solar Valley*)- Pusat Teknologi Garapan Tenaga Surya Di Malaysia

Selaras dengan agenda negeri mampan yang memberi penumpuan kepada penggunaan dan amalan teknologi hijau, YAB Ketua Menteri Melaka semasa lawatan rasmi beliau di India pada 27 Ogos 2008, telah mengumumkan bahawa Lembah Solar yang pertama di Malaysia akan diwujudkan di Rembia, Melaka.

Tenaga suria sebagai salah satu daripada sumber tenaga alternatif, atau tenaga “hijau” yang mudah didapati di negara ini merupakan sumber yang paling sesuai untuk jangka masa yang panjang untuk mengurangkan kebergantungan kepada sumber tenaga konvensional.

Komponen-komponen cadangan di Melaka World Solar Valley (*MWSV*) akan menampilkan karakter lembah ini sebagai sebuah lembah suria yang unik yang mempunyai persekitaran alam bina fizikal dan bukan fizikal sedia ada dan baru.

82

Keputusan Kerajaan Negeri di dalam mengisytiharkan kewujudan *MWSV* adalah untuk mencetuskan paradigma ke arah kehidupan dan persekitaran yang mampan. Ini ditunjukkan di dalam pendekatan pembangunan *MWSV* di kawasan Blok Perancangan 4 Rembia – Melaka Pindah (Draf Rancangan Tempatan Daerah Alor Gajah 2007 – 2020) dengan kawasan seluas 8,043.43 hektar yang terdiri dari pelbagai gunatanah yang telah dirancang mengikut sektor.

13.1.1 Visi Pembangunan *Melaka World Solar Valley*

Mewujudkan pembangunan pusat industri tenaga suria bertaraf dunia menjelang tahun 2020.

13.1.2 Misi Pembangunan *Melaka World Solar Valley*

* Mewujudkan sebuah kawasan yang mengaplikasikan tenaga suria sebagai tenaga alternatif utama di dalam aktiviti perbandaran untuk semua sektor; dan

* Mewujudkan satu rantaian yang menyeluruh (*complete chain*) industri tenaga suria yang akan memberikan faedah-faedah secara langsung dan tidak langsung kepada matlamat pembangunan yang mampan dan sosio-ekonomi tempatan.

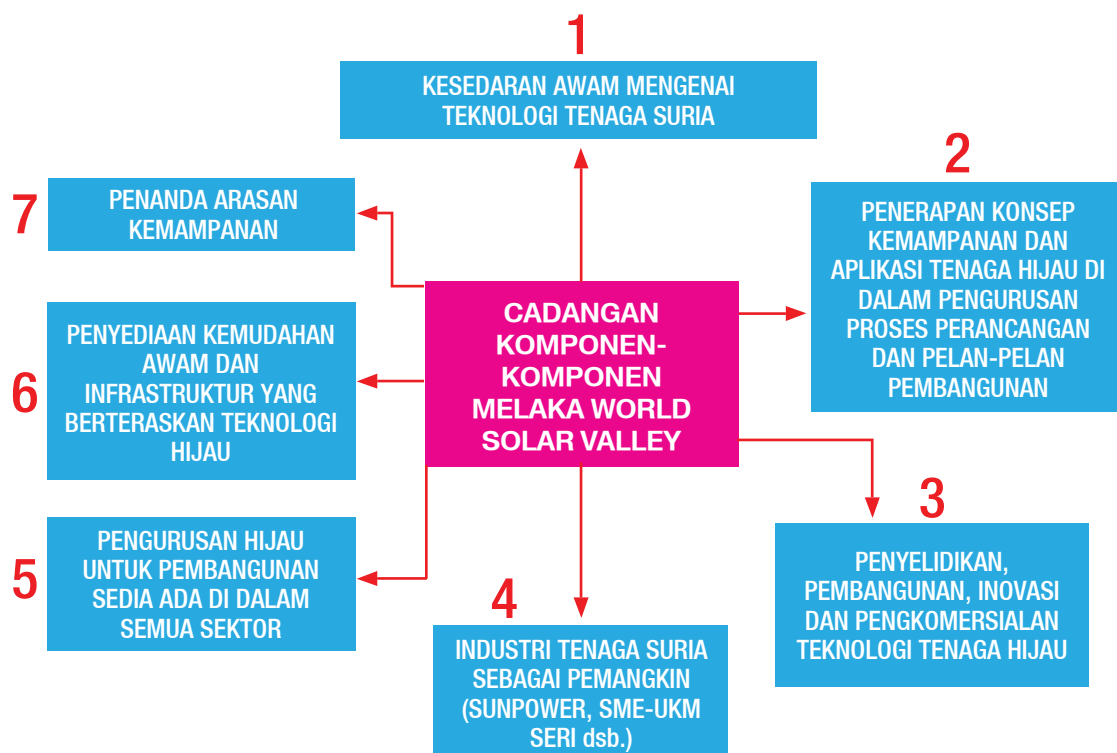

13.1.3 Objektif

- * Menggalakkan pembangunan INDUSTRI TENAGA SURIA BERTERASKAN TEKNOLOGI HIJAU di samping mewujudkan peluang-peluang pekerjaan berteraskan teknologi termaju dan terkini.
- * Mempertingkatkan kesedaran dan aktiviti yang menyumbang kepada KEMAMPANAN di kalangan penduduk setempat.
- * Meningkatkan dan menyediakan kemudahan infrastruktur dan utiliti berteraskan tenaga suria dan perancangan gunatanah yang sedia ada dan baru.
- * Menyediakan polisi, rangkakerja pembangunan dan garis panduan yang selaras dengan pembangunan dan aplikasi tenaga suria.
- * Mengujudkan penanda aras kemampanan yang setanding dengan piawaian antarabangsa.

Carta 13.1: Komponen MWSV

13.1.4 Faedah-faedah Pelaksanaan Melaka World Solar Valley :

- * Pengurangan penggunaan tenaga elektrik konvensional melalui pelaksanaan sistem aktif dan pasif suria di dalam aktiviti harian dan aktiviti perbandaran;
- * Menyediakan produk tenaga suria bagi pasaran setempat dan global;
- * Menyediakan peluang pekerjaan;
- * Mewujudkan sumber tenaga kerja yang mahir dan mengadaptasi teknologi terkini khususnya teknologi suria;
- * Pembangunan teknologi suria yang dinamik melalui kemudahan penyelidikan, pembangunan, inovasi dan pengkomersialan (*RDIC*);
- * Mewujudkan kesedaran awam untuk penggunaan tenaga secara mampan dan praktis ke arah pembangunan lestari.

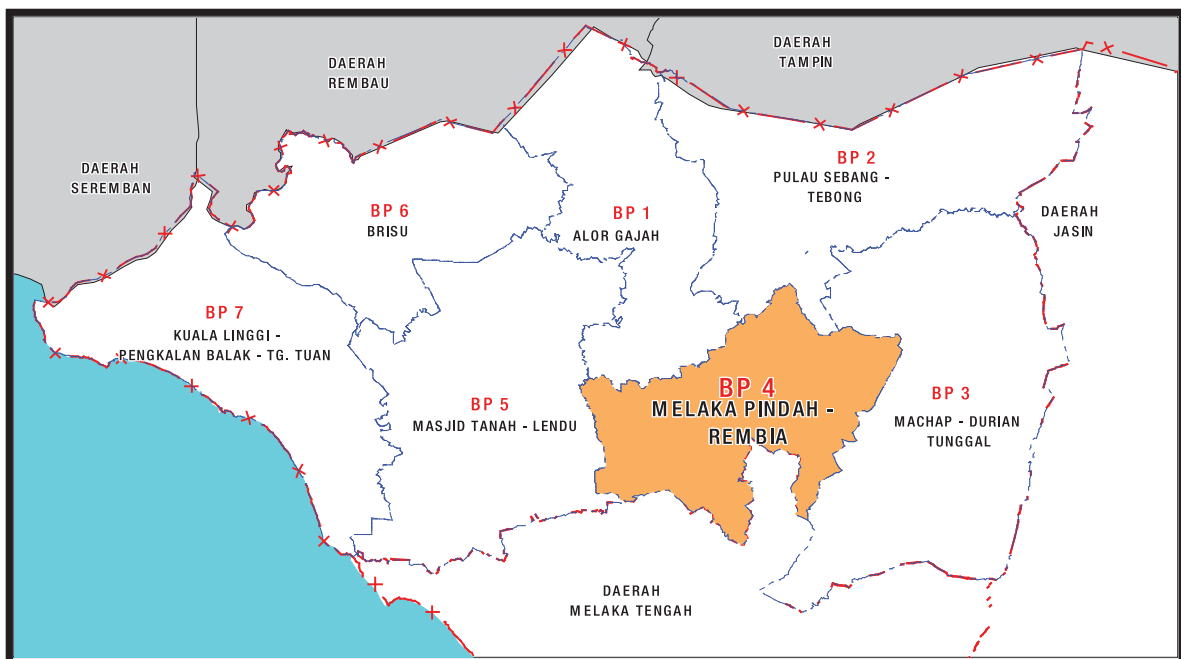
Selepas Akta Tenaga Keterbaharuan (*RE Act*) dikuatkuasakan;

- * Peluang penjanaan pendapatan daripada sumber tenaga yang boleh diperbaharui;
- * Pengecualian cukai dan insentif-insentif untuk sistem teknologi hijau yang digunakan;
- * Merangsang industri teknologi hijau,
- * Pengurangan pelepasan karbon sehingga 40%.

13.1.5 Lokasi Projek

Lokasi kawasan cadangan lembah suria ini bersempadanan dengan daerah Melaka Tengah di bahagian selatan dan tenggara, BPK 3 Machap – Durian Tunggal di sebelah timur, BPK 5 Masjid Tanah – Lendu di sebelah barat dan BPK 1 Alor Gajah dan BPK 2 Pulau Sebang – Tebong di bahagian utara.

Carta 13.2 - Lokasi Blok Perancangan 4 Melaka Pindah - Rembia Di Dalam Daerah Alor Gajah

Diantara komponen-komponen pembangunan yang dirancang termasuklah:

- * pengeluaran sel dan panel suria secara vertikal. Pengeluaran panel PV secara industri kotej juga merupakan komponen sasaran.
- * pusat inovasi tenaga suria
- * penyejuk dan penghawa dingin solar
- * solar PV and “farm”
- * hospital hijau
- * pengangkutan awam dan kemudahan awam termasuk terminal hijau yang cekap tenaga; dan sistem penuaian air hujan (SPAH)

Kajian Kes 1: Pusat Pengeluar Teknologi Tenaga Suria Terbesar Di Dunia Dezhou Solar Valley.

Dezhou Solar Valley dirancang sebagai sebuah pusat kebangsaan untuk pembuatan, penyelidikan dan pembangunan, pendidikan dan pelancongan berdasarkan kepada teknologi tenaga suria. Ianya merupakan sebahagian dari usaha Pemerintah Negara China dan industri untuk mempromosikan teknologi tenaga bersih dan meningkatkan pegangan saham global.

Bandar Dezhou mempunyai lebih 100 perusahaan teknologi solar termasuk perusahaan besar seperti Himin Solar Energy Group Ltd, pusat pengeluar produk solar thermal terbesar di dunia, dan Ecco Solar Group. Kira-kira 800,000 penduduk di Dezhou bekerja di dalam industri teknologi solar, atau dengan nisbah 1:3 penduduk di dalam lingkungan umur bekerja.

Himin menyediakan rangkaian industri solar yang menyeluruh dan pengkhususan di dalam teknologi solar thermal, mengeluarkan lebih 2 kali ganda daripada jualan tahunan sistem solar thermal di Amerika Syarikat, dan sedang mengembangkan produk kepada solar PV dan lain-lain teknologi.

Kemudahan di Himin meliputi pusat pengeluaran, pusat R&D, pusat pendidikan dan latihan, kompleks pangsapuri dan sebuah “solar architecture” hotel dan lain-lain lagi.

Pemerintah China menyokong penuh usaha ini dengan memberikan insentif percukaian dan polisi-polisi sokongan.

Negara China pada masa kini telah pun menjadi pengeluar panel solar dan kincir angin terbesar di dunia, dan dijangka akan mempelopori di dalam industri-industri teknologi hijau yang lain.

The Sun-Moon Mansion, Ibu Pejabat Himin Solar diDezhou

13.2 Pembangunan Bandar Hijau Hang Tuah Jaya

Pembangunan Bandar Hijau Hang Tuah Jaya merupakan pembangunan kawasan baru untuk dijadikan model pembangunan Bandar Hijau pertama di Negeri Melaka yang dikenali sebagai Bandar Hijau Hang Tuah Jaya. Keluasan yang terlibat adalah sejumlah 1,000 ekar yang terletak di kawasan pertadbiran Majlis Perbandaran Hang Tuah Jaya.

Konsep Bandar Hijau yang dirancang oleh kerajaan Negeri Melaka merujuk kepada bandar yang dikategorikan sebagai bandar paling kurang atau cuba mengecilkan pencemarannya, sikap dan komitmen penduduknya yang mesra alam (warga alam), kualiti udara yang baik, penggunaan sumber tenaga alternatif yang mesra alam, pengangkutan awamnya mesra alam, pengekalan kawasan hijaunya terancang serta melaksanakan polisi mesra alam.

Sebagai model pertama pembangunan Bandar Hijau di Negeri Melaka, kerajaan negeri telah menfokuskan pelaksanaan pembangunan kepada;

- Penggunaan sumber tenaga alternatif yang mesra alam seperti pengaplikasian sistem berpusat bagi loji kumbahan dan penghawa dingin termasuk penggunaan sistem tenaga solar bagi lampu jalan.
- Pengekalan kawasan hijaunya terancang serta melaksanakan polisi mesra alam dengan menambah bilangan serta keluasan taman yang direkabentuk bagi tujuan mengekalkan ciri-ciri semulajadi. Taman-taman tersebut juga perlu diselenggara dengan mencapai tahap yang lebih tinggi dan kekerapan yang rutin. Dengan menggunakan bahan-bahan organik yang terbukti tidak mencemarkan dalam menyelenggara pokok dan tumbuhan.

Kawasan pembangunan Bandar Hijau Negeri Melaka ini telah tersedia dengan kemudahan jalanraya 4 lorong serta komponen-komponen masjid, restoran serta hotel disamping pembangunan yang telah pun dikenalpasti seperti:

1. Kementerian Kesihatan Malaysia – Pejabat Pengarah Negeri, Kolej Kejurawatan dan Makmal Kesihatan Awam. (80 ekar)
2. Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN)– Akademi Percukaian (40 ekar)
3. Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO)- Pusat Pemulihan Pekerja (55.4 ekar)
4. Syarikat In-Fusion Solutions Sdn. Bhd. –Kolej Universiti Perubatan Cyberjaya (3.38 ekar)
5. Syarikat Magna Warisan Sdn. Bhd - Muzium Pancalogam Timah (34.09 ekar)
6. Syarikat Sena Healthcare Sdn. Bhd - Hospital Pakar Mata Melaka (71.29 ekar); dan
7. Syarikat Seni Agenda Sdn. Bhd - Laman Seni (54.16 ekar)

Anggaran kos-kos yang terlibat bagi cadangan pembangunan Bandar Hijau Hang Tuah Jaya seperti berikut;

Sistem Kumbahan Berpusat	-	RM129,147,600.00
Sistem Penghawa Dingin Berpusat	-	RM 96,098,400.00
Pembinaan Sistem Solar	-	RM 7,500,000.00
Landskap	-	RM 1,875,000.00
Pembinaan Jalan Tambahan	-	RM 16,200,000.00
JUMLAH KESELURUHAN	=	RM250,821,000.00

Antara faedah yang akan dinikmati dengan adanya pembangunan Bandar Hijau di Negeri Melaka iaitu;

- pengkalan dan Pemuliharaan Taman-Taman
- pelaksanaan dasar dan peraturan konsep Bandar Hijau akan menjadi panduan kepada Pihak Berkuasa Tempatan dalam merencanakan dan mengawal pembangunan.
- pelaksanaan Program Kitar Semula Yang Berkesan.
- pengurangan pemanasan global dengan menggunakan dan mengitar tenaga dengan efisien.

Sejumlah enam (6) prinsip pembangunan bandar hijau yang dikenalpasti:

- * *“walkability and connectivity”*
- * mewujudkan kemudahan transit dalam jarak yan dekat
- * rangkaian hijau
- * kepelbagaian jenis guna tanah
- * persekitaran kejiranan selamat dan jaringan komuniti hijau
- * aplikasi teknologi hijau dalam pembinaan bangunan dan penyediaan kemudahan infrastruktur

Carta 13.3 : Pelan Induk Bandar Hijau Hang Tuah Jaya

RANGKA KERJA PELAKSANAAN

14. RANGKA KERJA PELAKSANAAN

Misi Melaka Maju Negeriku Sayang Negeri Bandar Teknologi Hijau akan dijayakan menerusi rangka kerja pelaksanaan berikut:

14.1 Jawatankuasa Pemandu Melaka Maju Negeriku Sayang Negeri Bandar Teknologi Hijau

Sebuah Jawatankuasa Pemandu Melaka Maju Negeriku Sayang Negeri Bandar Teknologi Hijau yang dipengerusikan oleh YAB Ketua Menteri Melaka akan ditubuhkan yang akan bertindak sebagai jawatankuasa penggubalan dasar tertinggi di peringkat Negeri Melaka. Unit Perancang Ekonomi Negeri Melaka akan bertindak selaku Urusetia.

14.2. Jawatankuasa Kerja *Inter-Agency Planning Group (IAPG)* Melaka Maju Negeriku Sayang Negeri Bandar Teknologi Hijau

Jawatankuasa Kerja *Inter-Agency Planning Group (IAPG)* Melaka Maju Negeriku Sayang Negeri Bandar Teknologi Hijau yang dipengerusikan oleh YB Ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri sedia ada akan bertindak sebagai jawatankuasa kerja. Jabatan berkaitan merupakan urusetia.

14.3 Penubuhan Akademi Teknologi Hijau

Akademi Teknologi Hijau diberikan peranan sebagai agensi penyedia latihan dan kemahiran tenaga kerja hijau.

14.4 Penubuhan Jawatankuasa Hijau Di Setiap Jabatan dan Agensi Kerajaan Negeri Melaka

Setiap jabatan dan agensi Kerajaan Negeri Melaka perlu menubuhkan sebuah Jawatankuasa Hijau di jabatan dan agensi bagi membudayakan amalan hijau di dalam organisasi masing-masing.

14.5 Penubuhan Majlis Teknologi Hijau Malaysia Melaka

Sebuah Majlis Teknologi Hijau Malaysia Melaka akan ditubuhkan selaku Jawatankuasa Induk peringkat tertinggi yang akan memantau pelaksanaan agenda teknologi hijau Negeri Melaka dan dipengerusikan oleh YAB Ketua Menteri Melaka

14.6 Penubuhan Pertubuhan Pembangunan Hijau Melaka

Sebuah pertubuhan bukan kerajaan ditubuhkan dengan sokongan Kerajaan Negeri. Pertubuhan tersebut akan diketuai dan dipimpin oleh pihak swasta dengan keanggotaan terdiri daripada golongan profesional, akademik, kerajaan, persatuan industri dan lain-lain pihak berkepentingan.

KESIMPULAN

15. KESIMPULAN

Ketidaktentuan akibat perubahan iklim dunia merupakan cabaran yang perlu dihadapi dengan langkah-langkah teratur serta tepat. Pelan ini merakamkan hasrat dan visi Kerajaan Negeri Melaka untuk menjadi sebuah Negeri Bandar Teknologi Hijau bagi mengembalikan kegemilangan Melaka sebagai bandaraya dunia (*world cities*) yang signifikan dan berhubung terus dengan ekonomi global.

APENDIKS: SENARAI JADUAL

Jadual 1: Keluaran Dalam Negara Kasar Melaka 2000-2010

NO.	TAHUN	KDNK (RM JUTA) [HARGA MALAR 2000]		KDNK (RM JUTA) [HARGA SEMASA]	
		MELAKA	MALAYSIA	MELAKA	MALAYSIA
1	2000	9,492	356,401	10,052	356,401
2	2001	9,341	358,246	9,821	352,579
3	2002	10,106	377,559	10,596	383,213
4	2003	11,198	399,414	11,703	418,769
5	2004	12,195	426,508	13,385	474,048
6	2005	12,802	447,818	14,825	519,451
7	2006	13,091	475,526	15,814	574,441
8	2007	13,883	506,341	16,771	642,049
9	2008	14,385	530,181	17,377	740,907
10	2009	14,327	521,095	17,307	679,687
11	2010*	15,332	552,115	18,521	766,303

96

Jadual 2: Sumbangan Sektor Pembuatan Kepada KDNK dan Bilangan Pekerja 2000-2010

NO.	TAHUN	OUTPUT		BIL. PEKERJA
		RM (JUTA) HARGA MALAR 2000	%	
1	2000	5,025	52.9%	60,514
2	2001	4,773	51.1%	66,135
3	2002	5,010	49.6%	70,796
4	2003	5,434	48.5%	73,790
5	2004	6,041	49.5%	73,623
6	2005	6,201	48.4%	78,706
7	2006	6,699	51.2%	80,981
8	2007	6,857	49.4%	77,400
9	2008	6,895	48.0%	67,800
10	2009	6,576	45.4%	58,600
11	2010	7,002	45.4%	72,200*
JUMLAH		66,513		

Jadual 3 Sumbangan Sektor Perkhidmatan dan Bilangan Pekerja 2000-2010

NO.	TAHUN	OUTPUT		BIL. PEKERJA
		RM (JUTA) HARGA MALAR 2000	%	
1	2000	3,735	39.4%	134,300
2	2001	3,800	40.7%	142,000
3	2002	4,323	42.8%	131,100
4	2003	4,971	44.4%	146,700
5	2004	5,299	43.5%	149,000
6	2005	5,701	44.5%	158,100
7	2006	5,599	42.8%	147,700
8	2007	6,075	43.8%	169,400
9	2008	6,425	44.7%	176,600
10	2009	6,935	48.0%	185,500
11	2010	7,485	48.5%	206,700
JUMLAH		60,348		

Jadual 4 Jumlah Kedatangan Pelancong 2001-2010

BIL	TAHUN	JUMLAH	DOMESTIK	ASING
1	2000	2,170,292	1,129,467	1,040,825
2	2001	2,568,598	1,528,971	1,039,627
3	2002	2,976,187	1,842,336	1,133,851
4	2003	3,602,948	2,860,336	742,612
5	2004	4,005,038	2,987,310	1,017,728
6	2005	4,695,762	3,719,292	976,470
7	2006	5,097,832	3,964,477	1,133,355
8	2007	6,023,311	4,657,248	1,366,063
9	2008	7,205,492	6,004,105	1,201,387
10	2009	8,905,273	7,293,762	1,611,511
11	2010	10,354,661	8,177,869	2,176,792
12	JUMLAH	57,605,394	44,165,173	13,440,221

INDIKATOR MELAKA MAJU NEGERIKU SAYANG NEGERI BANDAR TEKNOLOGI HIJAU

OBJEKTIF 1: MENINGKATKAN PENCAPAIAN NEGERI MAJU (DEVELOPED STATE)

SUB-BIDANG	BIL	SUB-KOD	INDIKATOR	SKOR*	TAHUN	SASARAN 2020#
PENINGKATAN PENDAPATAN	1	M1-1-1	KDNK Perkapita (PPP harga semasa \$US)	15,578	2008	79,800 (Luxembourg)
EKONOMI LESTARI	2	M1-2-1	Sumbangan Ekonomi (% KDNK)- Pertanian	4.6	2008	8.7 (Turki)
	3	M1-2-2	Sumbangan Ekonomi (% KDNK)- Pembinaan	2.7	2008	12.3 (Spain)
	4	M1-2-3	Sumbangan Ekonomi (% KDNK)- Pembuatan	47.9	47.9	37.7 (Norway)
	5	M1-2-4	Sumbangan Ekonomi (%KDNK)- Perkhidmatan	48.4	2008	83.9 (Luxembourg)
	6	M1-2-5	Kadar pertumbuhan KDNK (%)	-0.4	2009	1.1 (Poland)
EKONOMI INKLUSIF	7	M1-3-1	Inflasi (%)	0.1	2009	-3.9(Ireland)
	8	M1-3-2	Agihan Pendapatan	41.0	2009	24.7 (Denmark)
	9	M1-3-3	Kadar Pengangguran (%)	2.4	2009	3.5 (Netherlands)
PERKHIDMATAN EFEKTIF DAN TELUS	10	M4-1-1	Kecekapan Kerajaan (%)	84.0	2008	99.5 (Denmark)
	11	M4-1-2	Indeks Penembusan Rasuah (%)	4.5	2009	9.4 (New Zealand)
PENJAGAAN KESIHATAN	12	M3-1-1	Jangka Hayat : keseluruhan	73.0	2009	82.1 (Japan)
	13	M3-1-2	Jangka Hayat: Lelaki	70.2	2009	79.2 (Australia)
	14	M3-1-3	Jangka Hayat: Wanita	75.7	2009	85.6 (Japan)
	15	M3-1-4	Kematian bayi (per 1,000 kelahiran)	8.2	2009	2.8 (Sweden)
	16	M3-1-5	Bilangan Doktor (per 1,000 penduduk)	1.2	2009	5.0 (Greece)
PEMBANGUNAN SUMBER MANUSIA	17	M3-2-1	Pekerja Berpengetahuan (%)	26.3	2009	49.5 (USA)

SUB-BIDANG	BIL	SUB-KOD	INDIKATOR	SKOR*	TAHUN	SASARAN 2020#
	18	M3-2-2	Pertumbuhan penduduk (%)	2.1	2009	1.2 (Ireland / Turkey)
KESELAMATAN DAN KEHARMONIAN	19	M3-3-1	Jenayah (per 100,000 penduduk)	723.5	2009	1335.8 (Turki)
	20	M3-3-2	Pembunuhan (per 100,000 penduduk)	16	2009	0.5 (Japan)
KESAMAAN GENDER	21	M3-4-1	Wanita dalam Parlimen (%)	10.7	2009	47.0 (Sweden)
	22	M3-4-1	Wanita dalam Pentadbiran (%)	29.7	2009	43.0 (USA)
KESELAMATAN SOSIAL	23	M3-5-1	Kadar Kebergantungan (%)	61.0	2009	38.2 (Korea)
	24	M3-5-2	Kemiskinan (%)	0.5	2009	5.9 (Austria)
PENDIDIKAN	25	M3-6-1	Pendidikan Tertiar (% daripada 25-34 tahun)	29.6	2009	54.8 (Canada)
KEMUDAHAN ASAS	26	M2-1-1	Akses kepada air (%)	100	2009	100 (24 countries)
	27	M2-1-2	Akses kepada elektrik (%)	100	2009	100 (24 countries)
	28	M2-1-3	Akses kepada telefon dan Mobil (1,000 orang)	1,332.1	2009	2,111 (Luxembourg)
	29	M2-1-4	Pengguna Internet (per 1,000 orang)	590	2009	869.0 (Iceland)

* AS AT 10 OKTOBER 2010

SKOR TERTINGGI OECD

NOTA: 1. SEJUMLAH 3 INDIKATOR ASAL DIGUGURKAN KERANA PERTINDIHAN DENGAN INDIKATOR NEGERI HIJAU UN-EA, IAITU:

- 1.1 SPESIS HAIWAN TERANCAM
- 1.2 PENGELUARAN CO2 PER KAPITA
- 1.3 TANAH YANG DILINDUNGI

INDIKATOR MELAKA MAJU NEGERIKU SAYANG NEGERI BANDAR TEKNOLOGI HIJAU

OBJEKTIF 2: MEMPERKUKUKKAN STATUS NEGERI BANDAR (CITY STATE)

SUB-BIDANG	BIL	SUB-KOD	INDIKATOR	2010	2020
TAHAP PEMBANGUNAN BANDAR	1	B1-1-1	Kadar Perbandaran (%)	MT: 25.07 AG: 6.39 J: 4.06	
KETEPUAN KAWASAN	2	B1-2-1	Kepadatan Penduduk. (orang/hektar)	MT: 15.56 AG: 2.50 J: 1.89	
HUBUNGAN KOMUNITI	3	B4-2-1	Nisbah Dewan Serbaguna Kepada Penduduk (dewan: penduduk)	MT: 1: 9,868.75 AG: 1:4,788.57 J: 1:3,878.79	
KESELAMATAN JALANRAYA	4	B6-1-1	Nisbah Kes Kemalangan Jalan raya Kepada 10,000 Penduduk (bil. kes: 10,000 penduduk)	MT: 192.52 : 10,000 AG: 164.62: 10,000 J: 98.91 : 10,000	
KESEDARAN PEMANDU	5	B6-2-1	Peratus Kes Kemalangan Jalan raya yang Melibatkan Maut. (%)	MT: 1.31 AG: 2.36 J: 5.37	
PERKHIDMATAN PBT	6	B7-1-1	Peratus Kelulusan C.F.O. (%)	MT: 100 AG: 100 J: 100	
KOMITMEN PELANCONGAN	7	B7-2-1	Peratus peruntukan projek pembangunan pelancongan per kapita (%)	MT: n.a AG: n.a J: n.a	
PENGURUSAN HASIL	8	B7-3-1	Hasil PBT Perkapita. (RM)	MT: 281.65 AG: 143.19 J: 188.95	
	9	B7-3-2	Nisbah Aliran Tunai Kepada Emolumen.	MT: 0.56 AG: 1.56 J: 0.56	
	10	B7-3-4	Perbelanjaan Pembangunan Per Kapita. (RM)	MT: 106.63 AG: 80.16 J: 111.68	

SUB-BIDANG	BIL	SUB-KOD	INDIKATOR	2010	2020
	11	B7-3-5	Nisbah Pegawai Dalam Kumpulan Pengurusan & Ikhtisas Kepada Penduduk. (Pegawai: Peduduk)	MT: 1:9,474 AG: 1:8,821.05 J: 1:11,636.36	
	12	B7-3-6	Peratus Perbelanjaan Mengurus Berbanding Hasil. (%)	MT: 45.06 AG: 69.91 J: 54.02	
KUALITI HIDUP	13	B7-4-1	Kadar Kutipan Cukai. (%)	MT: 94.97 AG: 86.99 J: 87.20	
PENDIDIKAN AWAL	14	B4-1-1	Nisbah Pra Sekolah Kepada Penduduk. (unit: orang)	MT: 1:2,368.5 AG: 1:991.72 J: 1:1,185.19	
MORAL REMAJA	15	B5-1-1	Nisbah Kes Juvana Kepada 10,000 Penduduk. (kes: penduduk)	MT: 0.63 : 10,000 AG: 0.78 : 10,000 J: 5.70 : 10,000	
KELESTARIAN SOSIAL	16	B5-2-1	Nisbah Kes Tangkapan Gejala Sosial Kepada 1,000 Penduduk. (kes: penduduk)	MT: 2.63 : 1,000 AG: 1.77 : 1,000 J: 2.74 : 1,000	
KEHARMONIAN KELUARGA	17	B5-3-1	Kadar Perceraian Kepada 1,000 Isirumah. (kes: isirumah)	MT: 8.58 : 1,000 AG: 2.63 : 1,000 J: 5.82 : 1,000	
PENDIDIKAN	18	M3-6-1	Nisbah Guru Kepada Murid Sekolah Rendah. (guru: murid)	MT: 1 : 12.91 AG: 1 : 11.33 J: 1 : 10.20	
PENGURUSAN AIR	19	B3-1-1	Kadar Kehilangan Air.(%)	MT: 22.12 AG: 36.53 J: 7.12	
PENGURUSAN SALIRAN DAN PERPARITAN	20	B3-2-1	Peratus Keluasan Kawasan Pembangunan di Kawasan Cenderung Banjir. (%)	MT: 40 AG: 8.93 J: 34.04	

SUB-BIDANG	BIL	SUB-KOD	INDIKATOR	2010	2020
PERUMAHAN	21	B2-1-1	Purata Saiz Isi Rumah (Orang / isirumah)	MT: 4.19 AG: 4.68 J: 4.69	
	22	B2-1-2	Nisbah Ruang Lantai Bagi Setiap Seorang (m2)	MT: 556.31 AG: 63.05 J: 19.34	
	23	B2-2-1	Peratus Stok Perumahan Tidak Terjual (%)	MT: 25.91 AG: 23.42 J: 5.77	

Nota:

MT - Melaka Tengah

AG - Alor Gajah

J - Jasin

INDIKATOR MELAKA MAJU NEGERIKU SAYANG NEGERI BANDAR TEKNOLOGI HIJAU

OBJEKTIF 3: MENINGKATKAN STATUS NEGERI MAMPAN MENERUSI PENGGUNAAN TEKNOLOGI DAN AMALAN HIJAU (GREEN TECHNOLOGY STATE)

SUB-BIDANG	BIL	SUB-KOD	INDIKATOR	2010	2020
KANOPI POKOK	1	H4-1-1	Peratus liputan kanopi pokok di laluan awam "Public Right of Way"	TBD	TBD
	2	H4-1-2	"Sidewalk tree sites"	TBD	TBD
	3	H4-1-3	"Vacant sidewalk tree sites"	TBD	TBD
	4	H4-1-4	"Per cent of all sidewalk tree site vacant"	TBD	TBD
	5	H4-1-5	Bilangan penanaman pokok baru	TBD	TBD
	6	H4-1-6	Bilangan pokok sedia ada	TBD	TBD
PERUBAHAN IKLIM	7	H4-2-1	Metrik tan pengeluaran CO ₂ per kapita	TBD	TBD
	8	H4-2-2	Metrik tan pengeluaran CO ₂ seluruh negeri	TBD	TBD
	9	H4-2-3	Metrik tan pengeluaran CO ₂ dari jumlah bekalan tenaga negeri	TBD	TBD
	10	H4-2-4	Metrik tan pengeluaran CO ₂ dari penggunaan tanah	TBD	TBD
	11	H4-2-5	Metrik tan pengeluaran CO ₂ dari pengangkutan	TBD	TBD
	12	H4-2-6	Metrik tan pengeluaran CO ₂ dari pelupusan sisa pepejal	TBD	TBD
	13	H4-2-7	Metrik tan pengeluaran CO ₂ dari operasi dan kemudahan kerajaan	TBD	TBD
	14	H4-2-8	Metrik tan pengeluaran CO ₂ dari pengangkutan kerajaan	TBD	TBD

SUB-BIDANG	BIL	SUB-KOD	INDIKATOR	2010	2020
PERLINDUNGAN HABITAT	15	H4-3-1	Jumlah ekar habitat negeri	TBD	TBD
	16	H4-3-2	Jumlah ekar habitat dilindungi	TBD	TBD
	17	H4-3-3	Jumlah ekar habitat dibaikpulih	TBD	TBD
	18	H4-3-4	Peruntukan baru diperoleh untuk pemuliharaan habitat	TBD	TBD
	19	H4-3-5	Tanah yang dilindungi (%)	TBD	TBD
	20	H4-3-6	Spesis terancam (Bilangan)	TBD	TBD
PENGURANGAN TOKSIK	21	H4-4-1	Volum produk kawalan vektor digunakan untuk kawalan vektor di bangunan kerajaan	TBD	TBD
	22	H4-4-2	Volum racun perosak di gunakan di taman awam dan tanah lapang	TBD	TBD
	23	H4-4-3	Volum racun perosak digunakan di bangunan kerajaan	TBD	TBD
	24	H4-4-4	Kategori produk toksik dikurangkan penggunaan oleh kerajaan atau ditukar kepada produk hijau	TBD	TBD
MAKANAN ORGANIK	25	H4-5-1	Peratus makanan keluaran tempatan dihidangkan di majlis rasmi kerajaan	TBD	TBD
	26	H4-5-2	Peratus makanan organik dihidangkan di majlis rasmi kerajaan	TBD	TBD
	27	H4-5-3	Peratus makanan keluaran tempatan dihidangkan di kemudahan milik dan kendalian kerajaan	TBD	TBD
	28	H4-5-4	Peratus makanan organik dihidangkan di kemudahan milik dan kendalian kerajaan	TBD	TBD
	29	H4-5-5	Peratus makanan keluaran tempatan dihidangkan di sekolah kerajaan	TBD	TBD
	30	H4-5-6	Peratus makanan organik dihidangkan di sekolah kerajaan	TBD	TBD

SUB-BIDANG	BIL	SUB-KOD	INDIKATOR	2010	2020
	31	H4-5-7	Jumlah restoran seluruh negeri	TBD	TBD
	32	H4-5-8	Peratus restoran menghidangkan makanan organik	TBD	TBD
	33	H4-5-9	Bilangan pasar tani	TBD	TBD
KUALITI UDARA	34	H4-6-1	Jumlah hari tahap kualiti udara dikategorikan sebagai "Tidak Sihat"	TBD	TBD
PEMELIHARAAN SUNGAI	35	H4-7-1	Indeks Kualiti Air Sungai (WQI).	TBD	TBD
PENCEMARAN BUNYI	36	H4-8-1	Rekod decibel purata negeri	TBD	TBD
PEKERJAAN BERKAITAN ALAM SEKITAR	37	H1-1-1	Jumlah pekerjaan baru yang disasarkan bagi golongan pendapatan rendah	TBD	TBD
	38	H1-1-2	Bilangan perniagaan teknologi hijau / bersih di Melaka	TBD	TBD
	39	H1-1-3	Bilangan perniagaan hijau diiktiraf di Melaka	TBD	TBD
PERANCANG BANDAR	40	H3-1-1	Jumlah ekar taman dan tanah lapang negeri	TBD	TBD
	41	H3-1-2	Peratus dari jumlah kilometer jalan mempunyai laluan basikal	TBD	TBD
	42	H3-1-3	Peratus dari projek perumahan dan pelbagai kegunaan terletak 0.5 kilometer dari transit awam	TBD	TBD
	43	H3-1-4	Kemudahan "ramp" akses baru	TBD	TBD
	44	H3-1-5	Kemudahan "ramp" akses "retrofitted"	TBD	TBD
	45	H3-1-6	Persimpangan mempunyai "tactile signal controls"	TBD	TBD

SUB-BIDANG	BIL	SUB-KOD	INDIKATOR	2010	2020
AKSES KEPADA KAWASAN HIJAU	46	H3-2-1	Bilangan taman dan tanah lapang negeri	TBD	TBD
	47	H3-2-2	Jumlah kaki persegi taman dan tanah lapang negeri per kapita	TBD	TBD
	48	H3-2-3	Peratus penduduk dalam lingkungan 0.5 kilometer dari taman atau ruang rekreasi terbuka	TBD	TBD
	49	H3-2-4	Peratus penduduk dalam lingkungan 1 kilometer dari taman atau ruang rekreasi terbuka	TBD	TBD
	50	H3-2-5	Penambahan baru jumlah ekar taman dan tanah lapang negeri	TBD	TBD
	51	H3-2-6	"Lineal feet" dari jumlah laluan "hiking" sedia ada	TBD	TBD
	52	H3-2-7	"Lineal feet" laluan "hiking" baru/baikpulih	TBD	TBD
	53	H3-2-8	Bilangan sekolah yang dibenarkan berfungsi sebagai taman kejiranan	TBD	TBD
PENGANGKUTAN AWAM	54	H5-1-1	Peratus perumahan dalam lingkungan 1 kilometer dari transit awam	TBD	TBD
	55	H5-1-2	Peratus perniagaan dalam lingkungan 1 kilometer dari transit awam	TBD	TBD
	56	H5-1-3	Jumlah laluan awam oleh kesemua pengangkutan awam	TBD	TBD
	57	H5-1-4	Jumlah kilometer laluan harian perkhidmatan bas awam	TBD	TBD
	58	H5-1-5	Bilangan hentian bas	TBD	TBD
	59	H5-1-6	Bilangan bas awam	TBD	TBD
	60	H5-1-7	Peratus bas awam berumur > 5 tahun	TBD	TBD

SUB-BIDANG	BIL	SUB-KOD	INDIKATOR	2010	2020
	61	H5-1-8	Peratus bas awam berumur > 10 tahun	TBD	TBD
	62	H5-1-9	Peratus bas awam berumur > 15 tahun	TBD	TBD
KENDERAAN BERSIH	63	H5-2-1	Jumlah kenderaan kerajaan	TBD	TBD
	64	H5-2-2	Peratus kenderaan kerajaan menggunakan bahan api alternatif	TBD	TBD
	65	H5-2-3	Peratus kenderaan kerajaan menggunakan biodiesel	TBD	TBD
	66	H5-2-4	Peratus kenderaan kerajaan jenis hibrid	TBD	TBD
	67	H5-2-5	Peratus kenderaan kerajaan jenis diesel dipasang perangkap "particulate"	TBD	TBD
KESESAKAN LALULINTAS	68	H5-3-1	Purata "vehicle ridership" seluruh negeri	TBD	TBD
	69	H5-3-2	Purata "vehicle ridership" kakitangan awam	TBD	TBD
	70	H5-3-3	Jumlah kilometer laluan basikal seluruh negeri	TBD	TBD
	71	H5-3-4	Rak basikal di laluan umum (public right of way)	TBD	TBD
	72	H5-3-5	Bilangan penumpang perkhidmatan bas awam	TBD	TBD
	73	H5-3-6	Kapasiti jalan	TBD	TBD
TENAGA BOLEH DIBAHARU	74	H2-1-1	Peratus penggunaan tenaga boleh diperbaharu seluruh negeri	TBD	TBD
	75	H2-1-2	Jumlah MWh penggunaan tenaga boleh diperbaharu seluruh negeri	TBD	TBD

SUB-BIDANG	BIL	SUB-KOD	INDIKATOR	2010	2020
TENAGA BOLEH DIBAHARU	76	H2-1-3	Peratus pengguna tenaga hijau daripada jumlah pengguna tenaga keseluruhan	TBD	TBD
	77	H2-1-4	Jumlah pengguna tenaga hijau	TBD	TBD
	78	H2-1-5	Bilangan pemasangan solar seluruh negeri	TBD	TBD
	79	H2-1-6	Bilangan pemasangan solar seluruh negeri (terkumpul)	TBD	TBD
	80	H2-1-7	Bilangan pemasangan solar di kemudahan kerajaan	TBD	TBD
	81	H2-1-8	Keupayaan kW solar seluruh negeri	TBD	TBD
	82	H2-1-9	Keupayaan kW solar seluruh negeri (terkumpul)	TBD	TBD
	83	H2-1-10	Keupayaan kW solar di kemudahan kerajaan	TBD	TBD
	84	H2-1-11	Bilangan kemudahan kerajaan dengan langganan tenaga hijau	TBD	TBD
KECEKAPAN TENAGA	85	H2-2-1	Jumlah MWh penggunaan tenaga seluruh negeri	TBD	TBD
	86	H2-2-2	Jumlah MWh penggunaan tenaga sektor kerajaan	TBD	TBD
	87	H2-2-3	Jumlah MWh penggunaan tenaga sektor perumahan	TBD	TBD
	88	H2-2-4	Jumlah MWh penggunaan tenaga sektor komersil	TBD	TBD
	89	H2-2-5	Jumlah MWh penjimatan tenaga dari kecekapan tenaga perumahan dan pengurangan permintaan	TBD	TBD
	90	H2-2-6	Jumlah MWh pengurangan tenaga puncak dari kecekapan tenaga perumahan dan pengurangan permintaan	TBD	TBD

SUB-BIDANG	BIL	SUB-KOD	INDIKATOR	2010	2020
	91	H2-2-7	Jumlah MWh penjimatan tenaga dari kecekapan tenaga komersil dan pengurangan permintaan	TBD	TBD
	92	H2-2-8	Jumlah MWh pengurangan tenaga puncak dari kecekapan tenaga komersil dan pengurangan permintaan	TBD	TBD
	93	H2-2-9	Jumlah MWh penjimatan tenaga dari kecekapan tenaga kerajaan dan pengurangan permintaan	TBD	TBD
	94	H2-2-10	Jumlah MWh pengurangan tenaga puncak dari kecekapan tenaga kerajaan dan pengurangan permintaan	TBD	TBD
	95	H2-2-11	Jumlah MWh penjimatan tenaga dari program kecekapan tenaga setiap sektor	TBD	TBD
	96	H2-2-12	Jumlah MWh penjimatan tenaga dari program kecekapan tenaga setiap sektor (terkumpul)	TBD	TBD
	97	H2-2-13	Jumlah MW jumlah beban puncak dari setiap sektor	TBD	TBD
	98	H2-2-14	Jumlah MW jumlah beban puncak dari setiap sektor (terkumpul)	TBD	TBD
	99	H2-2-15	Jumlah Decatherm penggunaan gas asli perumahan	TBD	TBD
	100	H2-2-16	Jumlah Decatherm penggunaan gas asli bukan-perumahan	TBD	TBD
SIFAR SAMPAH	101	H2-3-1	Jumlah tan sisa pepejal yang dikumpulkan oleh PBT	TBD	TBD
	102	H2-3-2	Jumlah tan sisa pepejal yang diasingkan dari tapak pelupusan	TBD	TBD
	103	H2-3-3	Jumlah tan sisa pepejal yang dilupuskan di tapak pelupusan	TBD	TBD
	104	H2-3-4	Jumlah kilogram sisa pepejal dihasilkan per kapita	TBD	TBD

SUB-BIDANG	BIL	SUB-KOD	INDIKATOR	2010	2020
SIFAR SAMPAH	105	H2-3-5	Jumlah kilogram sisa pepejal dilupuskan per kapita	TBD	TBD
SISA PEMBUATAN	106	H2-4-1	Bilangan pengeluaran sisa toksik seluruh negeri	TBD	TBD
	107	H2-4-2	Jumlah tan pengeluaran sisa toksik seluruh negeri	TBD	TBD
KITAR SEMULA	108	H2-5-1	Pelupusan sisa pepejal per kapita	TBD	TBD
	109	H2-5-2	Jumlah tan sisa hijau dikitar semula	TBD	TBD
	110	H2-5-3	Jumlah liter sisa berbahaya dikitar semula	TBD	TBD
	111	H2-5-4	Jumlah kilogram sisa elektronik dikitar semula	TBD	TBD
	112	H2-5-5	Jumlah liter minyak kenderaan dikitar semula	TBD	TBD
	113	H2-5-6	Jumlah tan sisa pembinaan dan perobohan dikitar semula	TBD	TBD
BANGUNAN HIJAU	114	H2-6-1	Bilangan bangunan menerima pensijilan hijau	TBD	TBD
	115	H2-6-2	Bilangan bangunan berdaftar untuk pensijilan hijau	TBD	TBD
	116	H2-6-3	Bilangan bangunan kerajaan menerima pensijilan hijau	TBD	TBD
	117	H2-6-4	Jumlah meter persegi projek bangunan hijau – bilangan permit dikeluarkan	TBD	TBD
	118	H2-6-5	Jumlah meter persegi bangunan baru	TBD	TBD
PENJIMATAN AIR TERAWAT	119	H2-7-1	Penggunaan air per kapita tahunan dalam liter	TBD	TBD
	120	H2-7-2	Penggunaan air per kapita harian dalam liter	TBD	TBD
	121	H2-7-3	Penggunaan air seluruh negeri dalam liter	TBD	TBD